

wh

НЛНН

ЛН

wl-LJ2Núdzf äLJŠÖLI-f

9TΛOΛSyüI- sysNJEŠüλON ηy ηyüNJSΛJNJΛyRSNJΛ

{πI-dz 2ōŭΛydzú dzyŠtŠ Šözy2YΛΛ ŘŠ ŠyŠNJEΛΣ ŘI-NJ
SEĀăŭN RŠTΛOΛSyüŠ tI- yΛØŠtdzf LJfI-yΛTΛONNJΛΛ ŪΛ I-f
ăŠtŠÖŭΛŠΛ LJNJ2ΛSÖŭŠt2NJ

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Cuprins

	Puncte
Sinteză	I-XII
Introducere	01-20
Eficiența energetică în UE	01-15
Rolul Comisiei și al statelor membre	16-20
Sfera și abordarea auditului	21-33
Observații	34-120
Legătură neclară între finanțarea oferită de UE și nevoile întreprinderilor	34-64
Comisia nu a identificat nevoia de fonduri din partea UE	35-39
Majoritatea statelor membre au stabilit obiective legate de eficiența energetică în întreprinderi, dar nu neapărat legate de obiectivele din planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică	40-45
În ultimii ani s-a înregistrat o scădere a sprijinului planificat și majoritatea fondurilor sunt concentrate în câteva state membre	46-51
Programele operaționale au furnizat în principal granturi și nu au justificat această alegere	52-64
Procedurile statelor membre au încurajat adeseori eficiența	65-106
Majoritatea procedurilor de selecție prevăd obligația ca cererile de finanțare să indice economiile de energie preconizate, de regulă validate prin intermediul unor audituri energetice	67-73
În general, autoritățile de management au stabilit standarde minime de performanță	74-80
Investițiile în eficiența energetică pot fi eficiente și în lipsa sprijinului public	81-88
Indicatorii financiari, instrumente valoroase de măsurare a performanței care au fost neglijate de autoritățile de management	89-106
Actualul cadru de performanță nu măsoară contribuția globală pe care o aduce finanțarea din partea UE	107-120
Cadrul comun de performanță nu permitea obținerea unor informații consolidate privind realizările și rezultatele	108-116

Conform estimărilor, proiectele finanțate de UE în domeniul eficienței energetice vor aduce o contribuție modestă la obiectivele UE 117-120

Concluzii și recomandări 121-139

Anexe

Anexa I – Analiza proiectelor din baza de date

Anexa II – Caracteristicile proiectelor din eșantion

Acronime

Glosar

Răspunsurile Comisiei

Calendar

Echipa de audit

Sinteză

I Eficiența energetică este o componentă importantă a ambiției UE de a deveni neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. Pentru ca UE să poată atinge acest obiectiv, ar fi necesare, în viitor, îmbunătățiri mai substanțiale ale eficienței energetice.

II Toate sectoarele economiei au potențialul de a contribui la eficiența energetică. După ce a examinat, într-o serie de rapoarte recente, măsurile în materie de eficiență energetică luate în sectoarele mari consumatoare de energie, în domeniul clădirilor și în domeniul produselor, Curtea a decis să își completeze analiza prin examinarea sprijinului acordat pentru investiții în eficiența energetică în întreprinderi. Ea și-a propus să ofere o nouă perspectivă analitică pornind de la datele privind proiectele cofinanțate de UE în domeniul eficienței energetice.

III Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune se numără printre principalele fonduri ale UE vizând îmbunătățirea eficienței energetice în întreprinderi, cu 2,4 miliarde de euro alocați în perioada 2014-2020 în acest scop.

IV Curtea a examinat, în cadrul auditului, dacă fondurile au fost cheltuite în mod judicios, analizând dacă:

- o Comisia și statele membre au evaluat cât de adecvat erau utilizate fondurile UE având în vedere obiectivele în materie de eficiență energetică;
- o procedurile statelor membre promovau selectarea unor proiecte eficiente;
- o rezultatele finanțării pot fi demonstrate.

V Deși Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune ofereau posibilitatea de a se cofinanța eficiența energetică în întreprinderi prin intermediul acestei priorități specifice, Comisia și statele membre nu au evaluat potențialul de îmbunătățire din cadrul întreprinderilor și nici nu au justificat nevoile acestora de finanțare din partea UE în perioada 2014-2020.

VI La nivelul programelor, Curtea a constatat că planificarea fondurilor nu era aliniată cu prioritățile naționale în materie de eficiență energetică și nu justifica de ce fusese ales instrumentul de finanțare reținut.

VII În vederea selectării proiectelor, autoritățile au solicitat estimări ale economiilor de energie preconizate, care trebuiau să fie validate de experți. Ele au solicitat, de asemenea, ca proiectele să demonstreze obținerea unor economii minime de energie și să respecte anumite criterii de eficiență, cum ar fi raportul dintre costuri și economii.

VIII Curtea a observat că, potrivit estimărilor, era mai ieftin să se economisească o unitate de energie decât să se plătească pentru aceeași cantitate de energie electrică, sursa de energie utilizată în mod predominant. Aceasta înseamnă că investițiile au fost, în general, eficiente.

IX Beneficiarii au apelat la indicatori financiari pentru a evalua viabilitatea proiectelor, în special durata de recuperare a investiției. Majoritatea autorităților nu au utilizat astfel de indicatori în procesul de selecție. O durată de recuperare a investiției mai lungă decât durata de viață a acestora însemna că proiectul avea o eficiență mai scăzută, cu alte cuvinte, costuri mai mari pentru obținerea aceleiași cantități de economii de energie. Utilizarea unor criterii de eficiență nu a dus la scăderea costului mediu al economisirii de energie.

X Indicatorii care măsoară îmbunătățirile în materie de eficiență energetică în întreprinderi sunt specifici programelor și, deci, nu pot fi agregați la nivelul UE. Pentru actuala perioadă de programare (2021-2027), s-au stabilit indicatori comuni de performanță pentru eficiența energetică, dar aceștia nu sunt coerenți cu alte cerințe de raportare de la nivelul UE și permit monitorizarea investițiilor în energia din surse regenerabile ca proiecte de eficiență energetică.

XI Curtea a extrapolat media economiilor de energie preconizate a fi realizate cu ajutorul fiecărui euro investit în proiectele din eșantionul său la întreaga bază de date conținând proiecte din domeniul eficienței energetice. Rezultatul acestui calcul a indicat că economiile potențiale anuale, luate în considerare pentru toate programele, reprezintă aproximativ 0,3 % din efortul anual de economisire pe care trebuie să îl facă UE-27 pentru a atinge obiectivele actuale în materie de eficiență energetică stabilite pentru 2030.

XII Curtea recomandă Comisiei următoarele:

- să evalueze contribuția efectivă, precum și contribuția potențială a fondurilor din cadrul politicii de coeziune la eficiența energetică;
- să verifice dacă alegerea instrumentului de finanțare este justificată în mod corespunzător.

Introducere

Eficiența energetică în UE

01 Eficiența energetică este o componentă importantă a ambiției UE de a deveni neutră din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. Această ambiție se reflectă în inițiativele Pactul verde european și pachetul legislativ „Pregătiți pentru 55” ale Comisiei. Obținerea eficienței energetice presupune îmbunătățirea raportului dintre rezultatele obținute cu ajutorul energiei și resursele de energie folosite în acest scop. Mai precis, este vorba de reducerea consumului de energie necesar pentru a obține aceleași rezultate sau rezultate superioare cu aceleași resurse de energie.

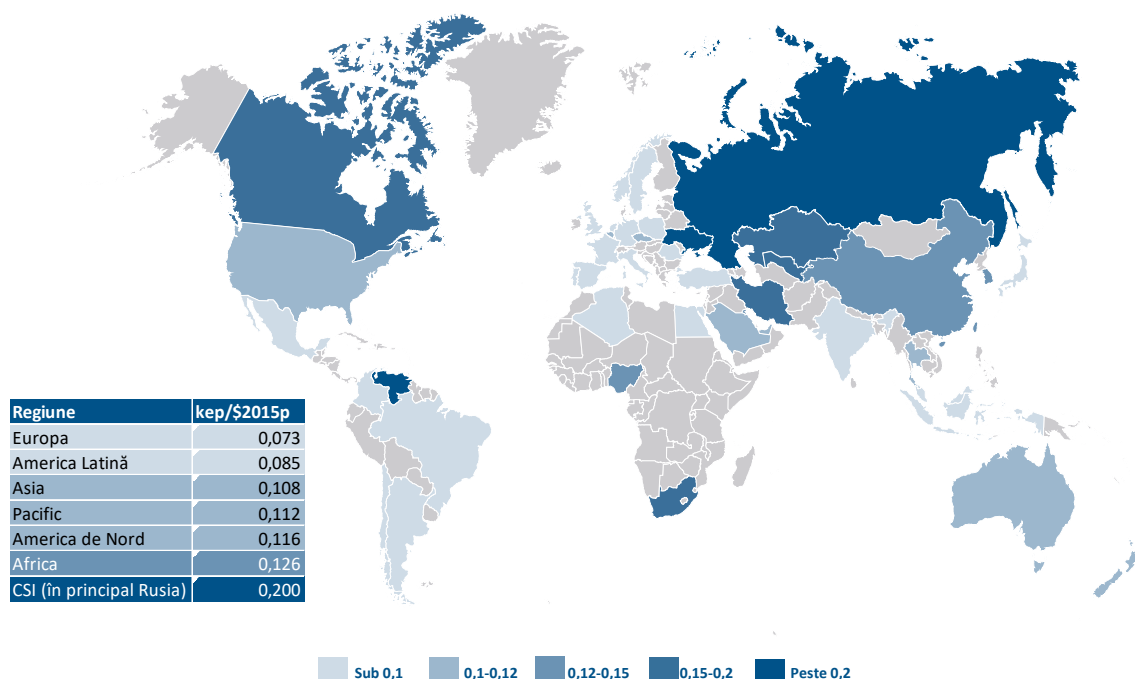
02 Îmbunătățirea eficienței energetice contribuie la reducerea intensității energetice a economiei, adică a raportului dintre consumul intern brut de energie și produsul intern brut (PIB). Intensitatea energetică scade, de asemenea, în pas cu schimbările economice structurale, cum ar fi trecerea de la industriile prelucrătoare la sectorul de servicii.

03 Deși consumul de energie pe cap de locuitor este relativ ridicat, Europa este regiunea din lume cu cea mai scăzută intensitate energetică primară pe unitate de PIB la paritatea puterii de cumpărare, potrivit Consiliului Mondial al Energiei¹. Aceasta înseamnă că Europa este relativ eficientă în ceea ce privește conversia energiei în PIB. În [figura 1](#) sunt prezentate intensitățile energetice ale diferitor țări și regiuni în 2019.

---

¹ Consiliul Mondial al Energiei, *Energy efficiency: A straight path towards energy sustainability*, 2016.

Figura 1 – Intensitatea energetică în 2019

Sursa: *Global Energy Statistical Yearbook 2020*, Enerdata.

04 În pofida progreselor constante, Agenția Internațională a Energiei (AIE) a estimat că există potențialul de a se reduce intensitatea energetică în Europa cu cel puțin 2,5 % pe an între 2017 și 2030². Comisia Europeană a estimat că potențialul economic de reducere a consumului final de energie până în 2030, în comparație cu scenariul de statu-quo, este de 16 % pentru sectorul comercial și de 23,5 % pentru industrie³.

05 UE a stabilit obiective intermediare pentru îmbunătățirea eficienței energetice, și anume reducerea consumului final de energie cu 20 % până în 2020 și cu 32,5 % până în 2030, comparativ cu consumul de energie preconizat pentru anii respectivi în scenariul de referință aferent anului 2007, pe baza modelului PRIMES⁴. Comisia Europeană estimează că obiectivele existente ale UE în materie de surse regenerabile de energie și de eficiență energetică vor reduce, împreună, emisiile UE cu aproximativ

² AIE, *Annual average change in energy intensity by region and scenario*, 1990-2030.

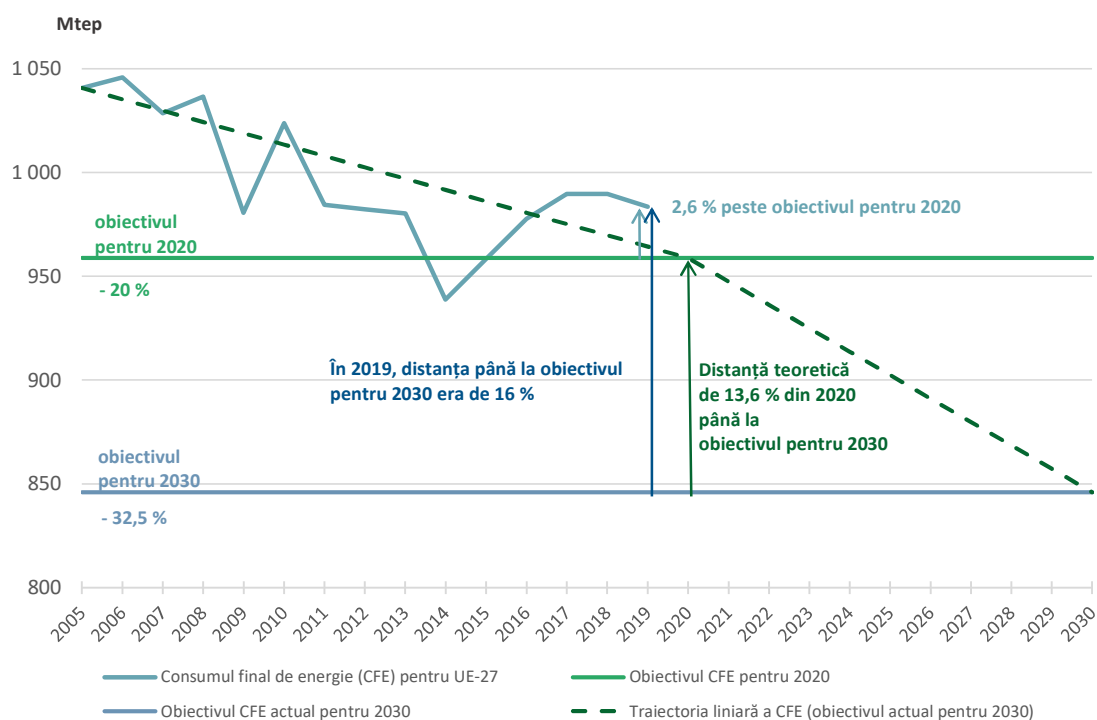
³ Tabelul 1 din studiul Comisiei Europene intitulat *Technical assistance services to assess the energy savings potentials at national and European level, Summary of EU results*, februarie 2021.

⁴ Comisia Europeană (2008), *EU-27 Energy baseline scenario* – actualizarea din 2007.

45 % până în 2030⁵. Mai recent, în contextul atingerii neutralității climatice până în 2050, Comisia a propus îmbunătățirea și mai mult a eficienței energetice, mai precis o reducere a consumului final de energie cu 36 % până în 2030 pe baza scenariului de referință aferent anului 2007⁶.

06 Comisia analizează progresul agregat înregistrat de statele membre în direcția atingerii obiectivelor UE pentru 2020 și pentru 2030. Cea mai recentă evaluare a progresului arată că, în 2019, consumul final de energie în UE se situa cu 2,6 % peste obiectivul UE pentru 2020, astfel cum a fost adaptat pentru UE-27 (a se vedea [figura 2](#))⁷.

Figura 2 – Progresele realizate în direcția îndeplinirii angajamentelor UE în materie de eficiență energetică

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la DG ENER, 2020.

⁵ Parlamentul European, *European policies on climate and energy towards 2020, 2030 and 2050*, IPOL_BRI(2019)631047.

⁶ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică (reformare), COM(2021) 558 final din 14 iulie 2021.

⁷ Pagina 14 din raportul „Starea uniunii energetice în 2021 – Contribuție la Pactul verde european și la redresarea Uniunii”, COM(2021) 950 final.

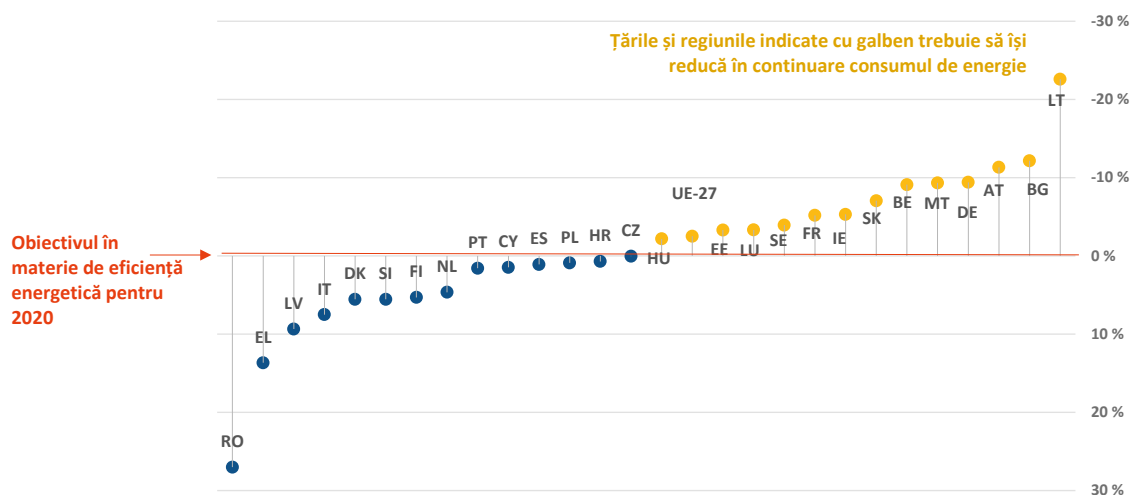

07 Statele membre au obiective individuale pentru reducerea consumului lor de energie sau a intensității lor energetice. Statele membre stabilesc obiectivele naționale ținând seama de considerente economice și structurale, contribuind astfel la atingerea obiectivului global al UE în materie de eficiență energetică.

08 Începând din 2014, Belgia, Bulgaria, Germania, Estonia, Franța, Lituania, Austria și Suedia și-au stabilit drept obiectiv să reducă consumul. Alte state membre trebuiau să mențină sau să limiteze creșterea consumului pentru a atinge obiectivele.

09 *Figura 3* arată că, în 2019, înainte de impactul pandemiei de COVID-19, 13 state membre (indicate cu galben) dintre cele 27, inclusiv toate statele membre care aveau un obiectiv de reducere a consumului lor de energie, își depășeau obiectivele orientative pentru 2020.

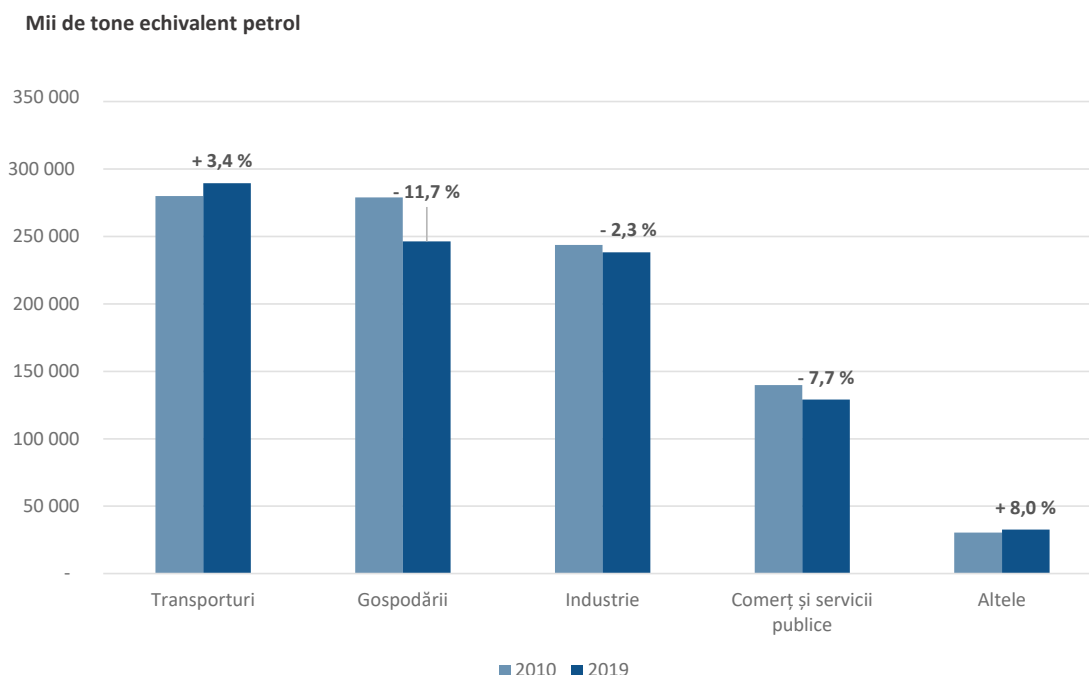
Figura 3 – Consumul final de energie în 2019 în comparație cu obiectivul pentru 2020

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor de la DG ENER (2021).

10 Diversele sectoare ale economiei sunt preconizate să aducă contribuții diferite la reducerea consumului global de energie. În *figura 4* este prezentată o defalcare a contribuțiilor aduse de fiecare sector la scăderea consumului de energie în UE în 2019 față de 2010. În 2019, industria continua să se situeze pe locul trei în ceea ce privește consumul final de energie în UE-27, cu o pondere de 26 %.

Figura 4 – Consumul final de energie în UE-27, pe sectoare, în 2019 față de 2010

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Eurostat și a raportului JRC intitulat *Energy Consumption and Energy Efficiency trends in the EU-28, 2000-2018*.

11 Întreprinderile pot face parte din toate sectoarele indicate mai sus, mai puțin gospodăriile. Comisia definește o întreprindere ca fiind orice entitate care desfășoară o activitate economică, oricare ar fi forma sa juridică⁸. Aceasta este definiția utilizată de Curte în tot cuprinsul raportului.

12 Principalul instrument juridic în domeniul eficienței energetice este Directiva privind eficiența energetică⁹. Aceasta impune statelor membre să pună în aplicare măsuri pentru a atinge obiectivul național în materie de eficiență energetică, astfel încât să contribuie la realizarea obiectivelor UE. Statele membre prezintă în detaliu, în planurile lor naționale de acțiune pentru eficiență energetică, măsuri privind sectorul

⁸ Articolul 1 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei privind definiția microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36).

⁹ Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică (JO L 315, 21.12.2012, p. 1).

de aprovizionare cu energie și de transport și distribuție a energiei, precum și măsuri vizând sectoarele de utilizare finală¹⁰.

13 Statele membre trebuie să elaboreze și să prezinte planuri naționale de acțiune pentru eficiență energetică, care sunt documente strategice ce stabilesc o abordare coerentă pentru îmbunătățirea eficienței energetice la nivel național. Aceste planuri propun măsuri și indică nevoile de finanțare orientative, inclusiv din fonduri ale UE¹¹. Statele membre pun la dispoziție uneori finanțări naționale substanțiale, în conformitate cu planurile lor naționale de acțiune pentru eficiență energetică, pentru a sprijini măsurile propuse.

14 Pe lângă stabilirea unor obiective de reducere a consumului de energie în UE și monitorizarea îndeplinirii acestora în conformitate cu Directiva privind eficiența energetică și cu Regulamentul privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice¹², UE sprijină îmbunătățirile în materie de eficiență energetică în întreprinderi prin mecanisme de finanțare suplimentare, cum ar fi fondurile din cadrul politicii de coeziune sau fondurile pentru cercetare și inovare. Conform evaluării Curții, totalul fondurilor planificate din partea UE se ridicau la aproximativ 3,8 miliarde de euro.

15 Cea mai mare parte a finanțării din partea UE pentru eficiența energetică în întreprinderi este canalizată prin Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și prin Fondul de coeziune, pentru perioada 2014-2020 fiind planificate până la 2,4 miliarde de euro, echivalentul a aproximativ 60 % din cei 3,8 miliarde de euro. Majoritatea fondurilor din cadrul politicii de coeziune sunt canalizate prin FEDR (93 %), iar restul prin Fondul de coeziune.

Rolul Comisiei și al statelor membre

16 Comisia (Direcția Generală Energie) elaborează și pune în aplicare politica energetică a UE. Ea formulează propuneri pentru promovarea eficienței energetice,

---

¹⁰ Decizia de punere în aplicare 2013/242/UE a Comisiei de stabilire, în temeiul Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului, a unui model pentru planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică (JO L 141, 28.5.2013, p. 48).

¹¹ Secțiunea 3.1.9 din SWD(2013) 180 final.

¹² Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice (JO L 328, 21.12.2018, p. 1).

supraveghează punerea în aplicare a directivelor și monitorizează progresele înregistrate de statele membre în direcția atingerii obiectivelor în materie de energie.

17 Direcția Generală Politică Regională și Urbană și statele membre gestionează împreună FEDR și Fondul de coeziune. În consecință, Comisia împarte cu statele membre responsabilitatea pentru eficiența și eficacitatea cheltuielilor.

18 În practică, statele membre elaborează acorduri de parteneriat și programe operaționale și desemnează autorități de management care să gestioneze și să implementeze programele operaționale. În acestea din urmă sunt stabilite prioritățile și finanțarea corespunzătoare, în limita alocării naționale.

19 Prioritățile din planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică ar trebui să stea la baza stabilirii naturii sprijinului în cadrul priorității de investiții „eficiența energetică”¹³. Autoritățile de management pot debursa sprijin financiar în cadrul programelor operaționale sub formă de granturi sau prin intermediul unor instrumente financiare (de exemplu, împrumuturi).

20 Comisia aprobă programele operaționale elaborate de statele membre la începutul perioadei financiare și monitorizează execuția acestor programe participând la comitetele de monitorizare și examinând rapoartele anuale de implementare. În cele din urmă, ea ar trebui să evalueze rezultatele obținute cu ajutorul finanțării.

---

¹³ Comisia Europeană, *Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments*, 2014, secțiunea 2.1.

Sfera și abordarea auditului

21 UE a hotărât recent să își sporească nivelul de ambiție în materie de climă. După ce a examinat, într-o serie de rapoarte recente, măsurile în materie de eficiență energetică luate în sectoarele mari consumatoare de energie¹⁴, în domeniul clădirilor¹⁵ și în domeniul produselor¹⁶, Curtea a decis să își completeze analiza prin examinarea în mod specific a sprijinului acordat pentru investiții în eficiența energetică în întreprinderi prin intermediul FEDR și al Fondului de coeziune, principalele canale de finanțare din partea UE.

22 Curtea a urmărit să facă datele privind proiectele cofinanțate de UE în domeniul eficienței energetice mai accesibile pentru părțile interesate și să ofere o nouă perspectivă analitică pe baza acestor date.

23 Întrebarea principală de audit a fost următoarea:

„Fondurile UE din cadrul politicii de coeziune alocate pentru eficiența energetică în întreprinderi au fost cheltuite în mod judicios?”

24 Pentru a răspunde la această întrebare principală a auditului, Curtea a căutat să obțină răspunsuri la următoarele întrebări secundare:

- (a) Au evaluat Comisia și statele membre care este cea mai adecvată utilizare a fondurilor UE având în vedere obiectivele în materie de eficiență energetică?
- (b) Au utilizat statele membre proceduri care să permită selectarea unor proiecte eficiente?

---

¹⁴ Raportul special nr. 18/2020: „Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată”.

¹⁵ Raportul special nr. 21/2012: „Raportul cost-eficacitate al investițiilor în eficiența energetică efectuate în cadrul politicii de coeziune” și Raportul special nr. 11/2020: „Eficiența energetică a clădirilor: este în continuare necesar să se pună un accent mai mare pe raportul cost-eficacitate”.

¹⁶ Raportul special nr. 01/2020: „Acțiunile UE în domeniul proiectării ecologice și al etichetării energetice: o contribuție importantă la o eficiență energetică mai mare, în pofida unor întârzieri semnificative și a nerespectării reglementărilor”.

- (c) Rezultatele proiectelor pot demonstra obținerea unor îmbunătățiri în materie de eficiență energetică în întreprinderi?

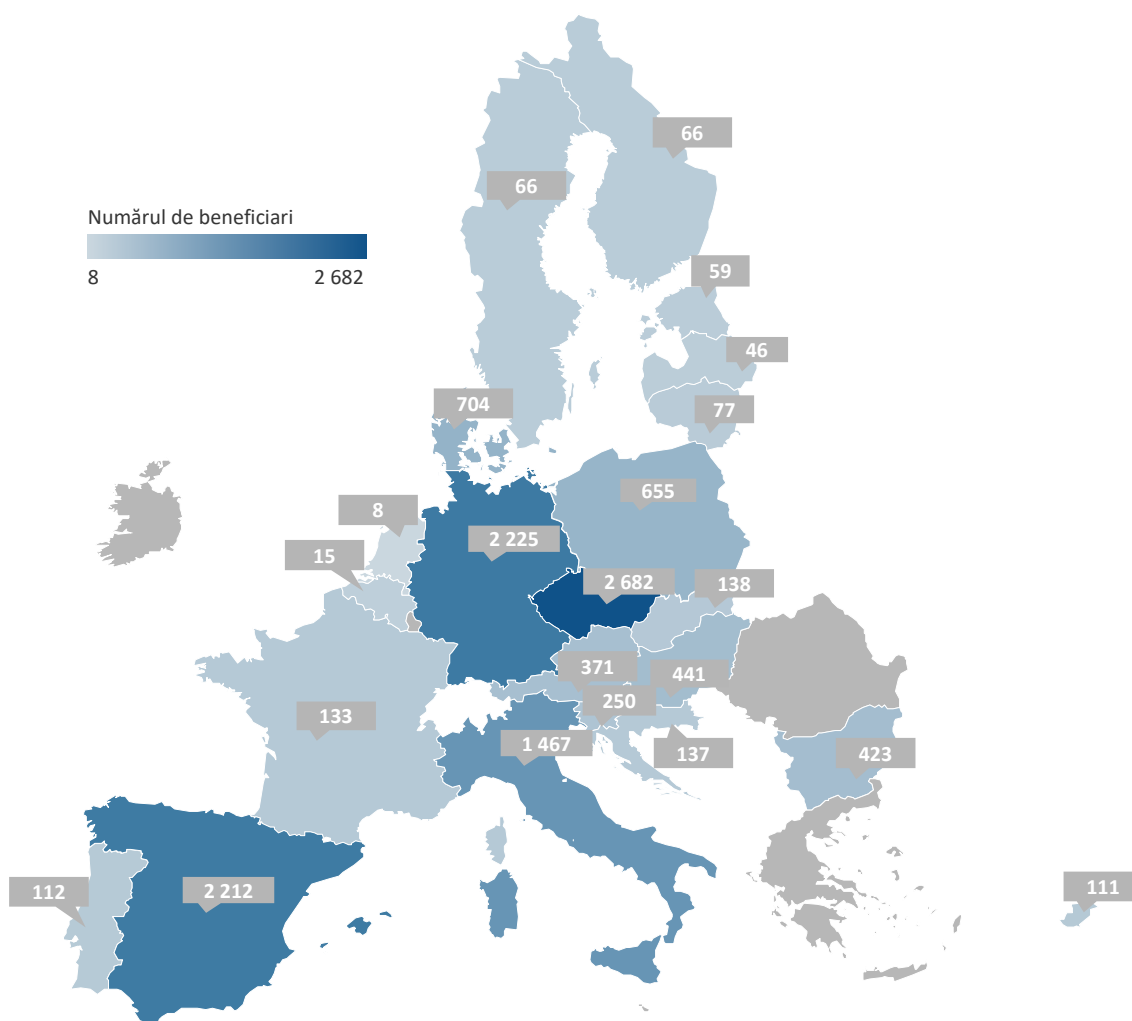
25 Curtea s-a axat pe eficiența și eficacitatea investițiilor cofinanțate de UE în domeniul eficienței energetice în întreprinderi în perioada de programare 2014-2020 în UE-27.

26 Au fost evaluate atât activitatea Comisiei, cât și cea a statelor membre, în special modul în care acestea au planificat și au utilizat FEDR și Fondul de coeziune pentru îndeplinirea obiectivelor în materie de eficiență energetică, promovând proiecte eficiente și eficace. În fine, Curtea a evaluat cadrul de monitorizare și rezultatele efective ale proiectelor cofinanțate.

27 Pe baza informațiilor furnizate de statele membre, Curtea a întocmit o listă cu peste 12 000 de proiecte clasificate ca fiind în domeniul eficienței energetice (situația la sfârșitul lunii octombrie 2020). Aceste proiecte, finanțate prin granturi, sunt derulate în 22 de state membre și în cadrul a 83 de programe operaționale. *Figura 5* indică situarea lor geografică și concentrarea în funcție de numărul de proiecte.

Anexa I prezintă o imagine de ansamblu a informațiilor referitoare la proiecte primite de la autorități.

Figura 5 – Situația geografică a proiectelor

Țările indicate cu culoarea gri nu au planificat fonduri sau nu au selectat niciun proiect în domeniul eficienței energetice.

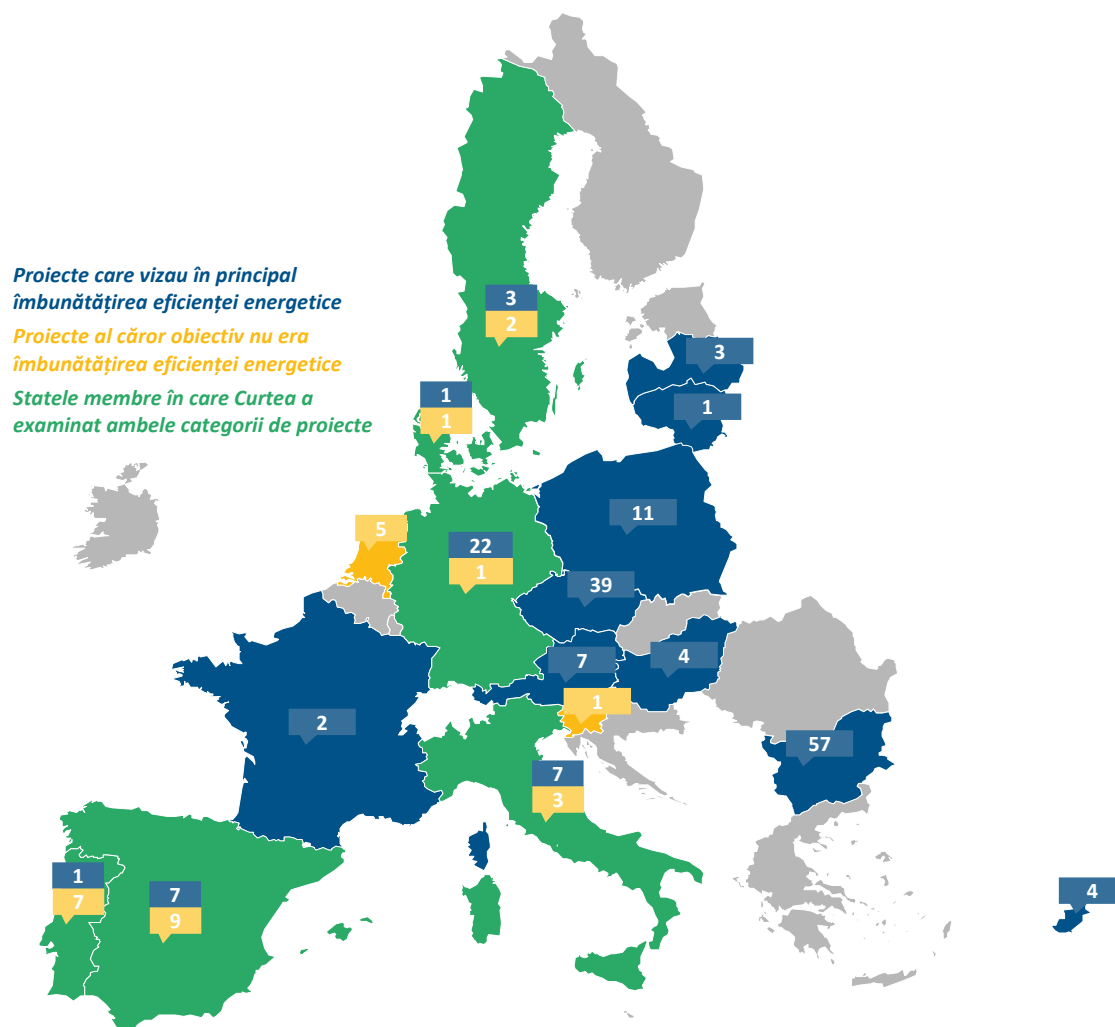
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor referitoare la proiecte primite de la autoritățile de management.

28 Pe baza descrierii sumare furnizate de autorități, Curtea a observat că cel puțin 18 % dintre proiecte, reprezentând cel puțin 11 % din fondurile pentru care s-au selectat proiecte, nu constituiau proiecte în domeniul eficienței energetice.

29 Din lista proiectelor, Curtea a selectat proiectele finalizate (în jur de 5 000). Din rândul acestora din urmă, a fost selectat un eșantion statistic de 198 de proiecte, utilizând eșantionarea pe bază de unități monetare, pentru a analiza sprijinul financiar primit și contribuția acestuia la sfera de aplicare a proiectului și la rezultatele acestuia. FEDR a finanțat 195 dintre proiectele incluse în eșantion, implementate în cadrul a 40 de programe operaționale și în 16 state membre, iar Fondul de coeziune a finanțat

restul de 3 proiecte, toate aparținând unui program operațional dintr-un alt stat membru. **Figura 6** indică situarea geografică a acestora, iar **anexa II** prezintă o imagine de ansamblu a caracteristicilor proiectelor incluse în eșantion.

Figura 6 – Proiectele incluse în eșantionul Curții

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza informațiilor referitoare la proiecte furnizate de autoritățile de management și a cererilor de finanțare a proiectelor.

30 Curtea a constatat că, din eșantionul său de 198 de proiecte, 163 erau proiecte de investiții în eficiența energetică și 6 erau proiecte legate de consiliere în domeniul energiei și de audituri energetice (aceste din urmă proiecte fiind derulate în Germania, Lituania și Suedia), ele reprezentând până la 85 % din proiecte.

31 Pe lângă proiectele respective, eșantionul Curții a mai inclus 29 de proiecte de un tip diferit (15 %), pe care Curtea nu le poate considera ca fiind în domeniul eficienței energetice. 12 dintre acestea erau proiecte privind energia din surse regenerabile.

32 În ceea ce privește proiectele selectate de investiții în eficiența energetică, Curtea a evaluat economiile de energie obținute și eficiența proiectelor, prin examinarea documentelor aferente și a răspunsurilor la sondaj furnizate de beneficiari. Chestionarul a fost trimis tuturor beneficiarilor incluși în eșantion. Prin întrebările chestionarului, s-a urmărit să se colecteze informații suplimentare cu privire la investiții (și anume, momentul investiției, măsura în care au fost utilizați indicatorii de performanță financiară, durata de viață a investițiilor și economiile de energie obținute cu ajutorul acestora), la sursa de energie utilizată și la costul acesteia, precum și opinia beneficiarilor cu privire la utilitatea fondurilor UE pentru proiectele lor. Curtea a primit răspunsuri din partea a 142 dintre cele 163 de proiecte în domeniul eficienței energetice (87 %).

33 Curtea nu a examinat proiecte finanțate exclusiv prin instrumente financiare și nu a acoperit aspecte legate de eligibilitate, legalitate și regularitate, inclusiv de respectarea normelor privind intensitatea ajutorului.

Observații

Legătură neclară între finanțarea oferită de UE și nevoile întreprinderilor

34 Curtea a evaluat dacă fondurile din partea UE au fost planificate în mod corespunzător, ținând seama de obiectivele în materie de eficiență energetică. În opinia sa, o planificare judicioasă are următoarele caracteristici:

- (a) Comisia identifică potențialul de eficiență energetică și justifică nevoile de finanțare publică ale întreprinderilor înainte să selecteze eficiența energetică în întreprinderi ca o prioritate;
- (b) finanțarea din programele operaționale este aliniată cu obiectivele identificate în planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică;
- (c) planificarea încurajează o bună absorbție în cadrul diferitelor programe operaționale;
- (d) autoritățile pot justifica faptul că instrumentul de finanțare ales a fost o modalitate eficientă din punctul de vedere al costurilor de a atinge obiectivele în materie de eficiență energetică.

Comisia nu a identificat nevoia de fonduri din partea UE

35 Curtea a evaluat activitățile realizate de Comisie înainte de a stabili „eficiența energetică în întreprinderi” ca prioritate de investiții. Au fost examinate rezultatele obținute de instrumentele de modelare utilizate de Comisie (modelul PRIMES) și rezultatele evaluării impactului efectuate în ceea ce privește FEDR și Fondul de coeziune pentru perioada 2014-2020. Curtea a urmărit să identifice datele privind potențialul întreprinderilor, precum și nevoile lor de fonduri publice care trebuiau să fie satisfăcute prin cadrul de cheltuieli planificat.

36 Instrumentele de modelare au furnizat date privind consumul de energie și potențialul de economisire a energiei pentru fiecare sector de activitate (de exemplu, clădiri, transporturi, industrie), dar nu pentru întreprinderi în mod specific. Dat fiind că statele membre colectează date statistice sectoriale utilizând un sistem comun de clasificare european care nu identifică întreprinderile din fiecare sector, este dificil să se obțină date specifice privind întreprinderile.

37 Evaluarea impactului pentru FEDR și Fondul de coeziune a avut un caracter mai general, abordând la un nivel mai înalt mai degrabă obiectivele tematice decât prioritățile de finanțare propuse. Ea nu a abordat potențialul de îmbunătățire în materie de eficiență energetică în cadrul întreprinderilor și nu a identificat nevoile specifice de finanțare publică pe care le aveau întreprinderile în acest domeniu.

38 Regulamentele privind fondurile din cadrul politicii de coeziune au propus ca FEDR și Fondul de coeziune să sprijine toate întreprinderile, și nu sectoare specifice, prin intermediul priorității de investiții „promovarea eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile în întreprinderi”.

39 Evaluarea impactului pentru FEDR și Fondul de coeziune nu a estimat contribuția acestor fonduri la obiectivele în materie de eficiență energetică¹⁷ sau performanța preconizată a fondurilor investite în aceste întreprinderi.

Majoritatea statelor membre au stabilit obiective legate de eficiența energetică în întreprinderi, dar nu neapărat legate de obiectivele din planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică

40 Planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică ar trebui să stea la baza identificării nevoii de sprijin financiar pentru eficiență energetică în întreprinderi, inclusiv de sprijin din surse UE, precum și la baza stabilirii naturii acestui sprijin. Fondurile publice ar trebui să finanțeze în special domenii în care există deficiențe în atingerea obiectivelor stabilite în aceste planuri și ar trebui să existe o coerență puternică între documentele strategice privind eficiența energetică și documentele strategice aferente FEDR/Fondului de coeziune (acordul de parteneriat și programul operațional)¹⁸.

41 Statele membre incluse în eșantionul Curții au stabilit „obiective specifice” în programele lor operaționale naționale sau regionale (a se vedea *caseta 1* pentru programele incluse în eșantion). Majoritatea programelor (73 %) cuprind obiective legate în mod direct de eficiența energetică în întreprinderi, iar altele (15 %) dispun de un „obiectiv specific” care poate fi considerat echivalent: reducerea emisiilor de CO₂. 12 % au stabilit obiective care erau destul de diferite de conceptul de eficiență energetică în întreprinderi.

¹⁷ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SEC(2011) 1138 final din 6 octombrie 2011.

¹⁸ *Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments*, 2014.

Caseta 1

Exemple de „obiective specifice” din programele operaționale

Obiective legate de eficiența energetică

- Îmbunătățirea eficienței energetice în întreprinderi (anumite programe din Danemarca, Spania, Polonia, Portugalia și Suedia).
- Îmbunătățirea eficienței energetice și a utilizării energiei din surse regenerabile în sectorul de afaceri sau în întreprinderi (Cehia, Germania, Italia, Ungaria).
- Creșterea economiilor de energie obținute de întreprinderi (Germania, Cipru, Letonia).
- Creștere anuală de aproximativ 5 % a eficienței energetice (Austria).
- Reducerea intensității energetice a economiei (Bulgaria) sau a instalațiilor industriale (Lituania).

Obiective legate de reducerea emisiilor de CO₂

- Reducerea emisiilor de CO₂ ale întreprinderilor (Germania, Suedia).

Alte obiective care nu au legătură cu eficiența energetică în întreprinderi

- Reducerea consumului de energie în orașele cu mai mult de 30 000 de locuitori (Danemarca).
- O proporție mai ridicată de inovații (Țările de Jos, Polonia).
- Creșterea competitivității internaționale a IMM-urilor (Slovenia).

42 În statele membre acoperite de acest audit, planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică stabilesc măsurile în materie de eficiență energetică pentru diferite sectoare de activitate. Ele nu conțin o analiză specifică a potențialului și a nevoilor întreprinderilor (acest lucru nu este obligatoriu în temeiul Directivei privind eficiența energetică). Așa cum a raportat Curtea în Raportul special nr. 11/2020¹⁹, din cauza unor motive legate de programarea în timp, nevoile identificate de statele membre în planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică nu au putut fi

¹⁹ Raportul special nr. 11/2020 al Curții de Conturi Europene: „Eficiența energetică a clădirilor: este în continuare necesar să se pună un accent mai mare pe raportul cost-eficacitate”.

luate în considerare în mod corespunzător la elaborarea programelor operaționale pentru perioada 2014-2020.

43 Stabilirea unei priorități mai generale la nivelul UE a permis statelor membre să adapteze în funcție de nevoile lor specifice sprijinul primit. Cu toate acestea, în majoritatea celor 17 state membre analizate de Curte, prioritatea de investiții „eficiența energetică în întreprinderi” din programele operaționale nu era legată în mod clar de evaluarea nevoilor din planul național de acțiune pentru eficiență energetică.

44 Excepțiile sunt Bulgaria și Slovenia, care au stabilit o legătură specifică, în programele lor, între obiectivul eficienței energetice în întreprinderi și planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică, precum și Spania, Franța, Italia și Cipru (în șapte programe din aceste țări), care au introdus cerința ca proiectele să fie coerente cu strategiile naționale sau regionale.

45 Pentru noua perioadă de programare, Regulamentul privind dispozițiile comune²⁰ prevede în mod explicit obligația Comisiei, atunci când aprobă programe operaționale, de a lua în considerare provocările relevante identificate în planurile naționale integrate privind energia și clima, care înlocuiesc în 2021 planurile naționale de acțiune pentru eficiență energetică.

În ultimii ani s-a înregistrat o scădere a sprijinului planificat și majoritatea fondurilor sunt concentrate în câteva state membre

46 Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2014-2020²¹ acordă prioritate cheltuielilor care favorizează creșterea, inclusiv în domeniul eficienței

²⁰ Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

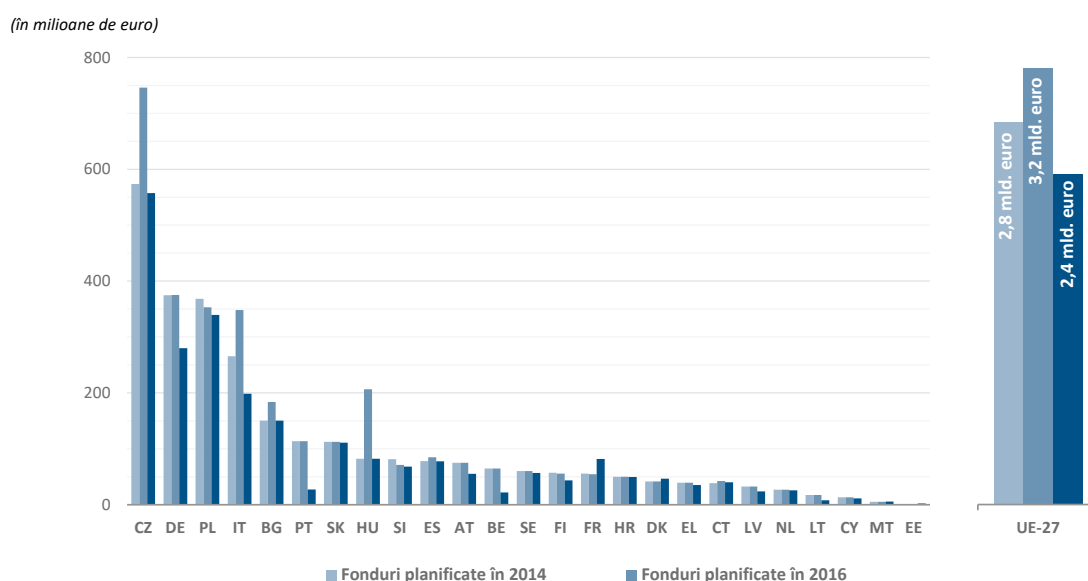
²¹ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și

energetice. Atunci când statele membre decid să sprijine financiar eficiența energetică în întreprinderi, ele trebuie să coreleze finanțarea cu nevoile identificate, pentru a utiliza în mod optim resursele puse la dispoziție de cadrul de cheltuieli al UE.

47 Curtea a identificat 24 de state membre care au planificat fonduri pentru eficiența energetică în întreprinderi în cadrul a 110 programe operaționale (situația la începutul anului 2020), 7 dintre acestea fiind programe de cooperare teritorială.

48 În ansamblu, fondurile alocate pentru perioada respectivă s-au ridicat inițial la 2,8 miliarde de euro. Statele membre au majorat finanțarea pusă la dispoziție la 3,2 miliarde de euro până în 2016, apoi au redus-o din nou la 2,4 miliarde de euro în 2020. În *figura 7* sunt indicate aceste modificări.

Figura 7 – Cuantumul din FEDR/Fondul de coeziune planificat pentru eficiența energetică în întreprinderi a scăzut de-a lungul timpului (UE-27)

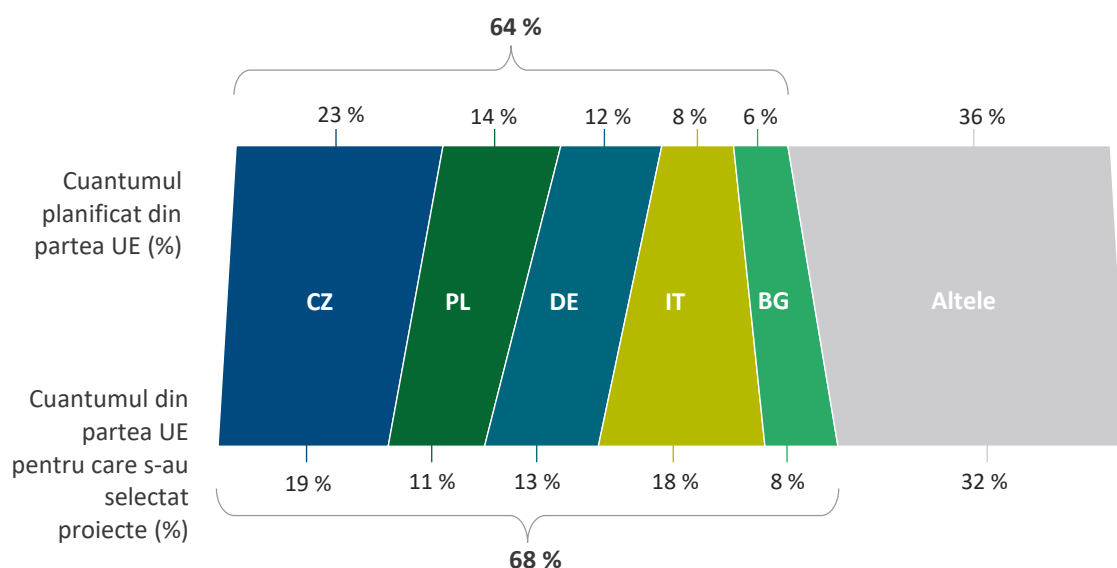
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor SFC (Sistemul de comunicare privind fondurile structurale ale Uniunii Europene) din programele statelor membre și programele de cooperare teritorială.

49 O proporție de 64 % din alocarea pentru eficiența energetică în întreprinderi corespundea unui număr de cinci state membre (UE-27). Acestea selectaseră cu titlu provizoriu proiecte reprezentând 68 % din totalul fondurilor. Detaliile aferente sunt prezentate în *figura 8*.

---

de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

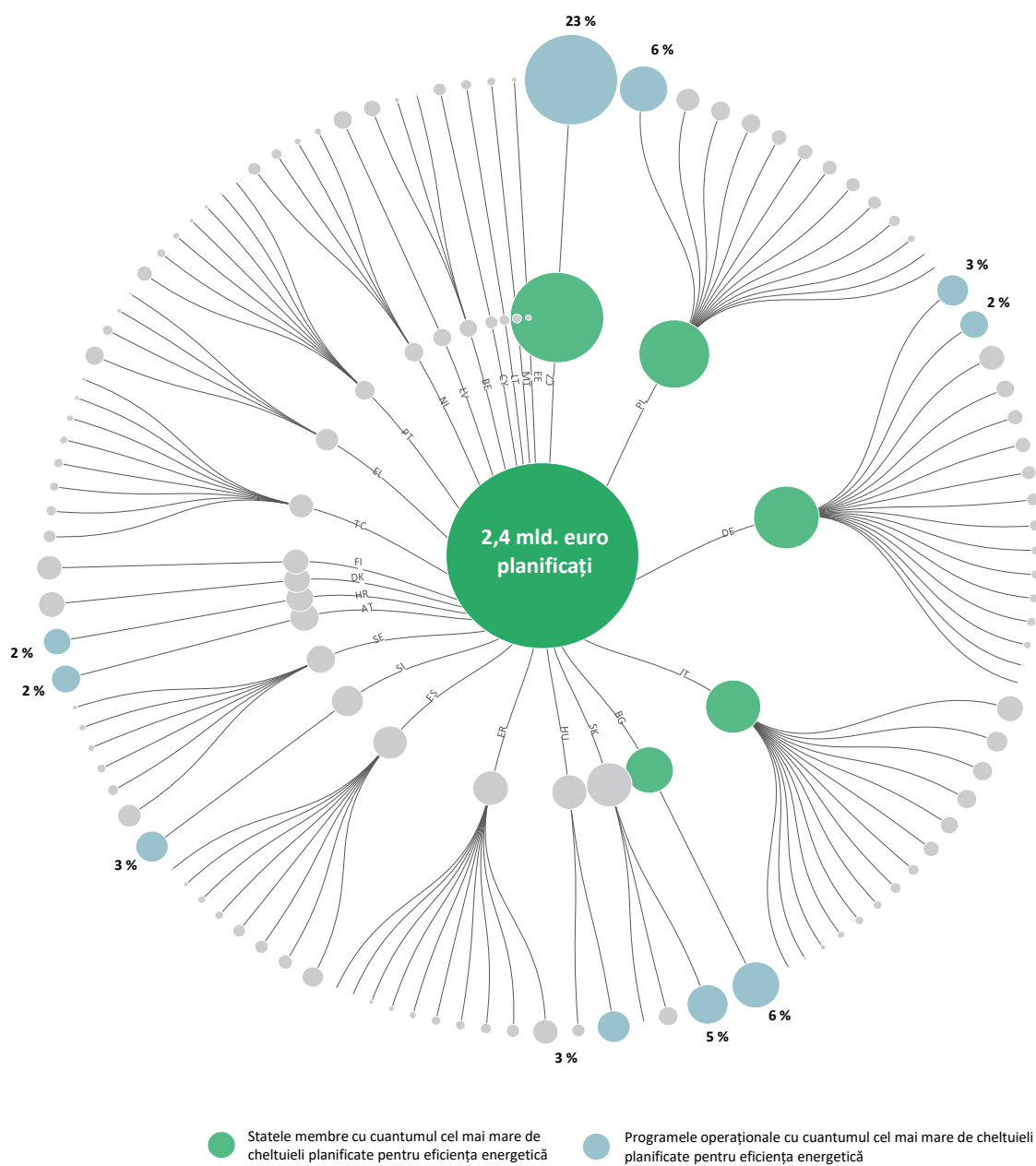
Figura 8 – Fonduri din FEDR/Fondul de coeziune planificate și pentru care s-au selectat proiecte pentru eficiența energetică în întreprinderi (UE-27)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor SFC de la sfârșitul anului 2020, extrase din Infoview (DG REGIO) în aprilie 2021.

50 55 % din totalul fondurilor planificate pentru eficiența energetică în întreprinderi în cadrul celor 110 programe operaționale (a se vedea [figura 9](#)) și 49 % din fondurile pentru operațiunile selectate corespundeau unui număr de 10 programe operaționale. Restul fondurilor destinate eficienței energetice în întreprinderi sunt repartizate între celelalte 100 de programe operaționale, majoritatea cu alocări foarte mici, de 2 % (sau mai mici) din alocarea totală aferentă UE-27 pentru eficiența energetică în întreprinderi.

Figura 9 – Repartizarea fondurilor planificate, pe state membre și programe (UE-27)

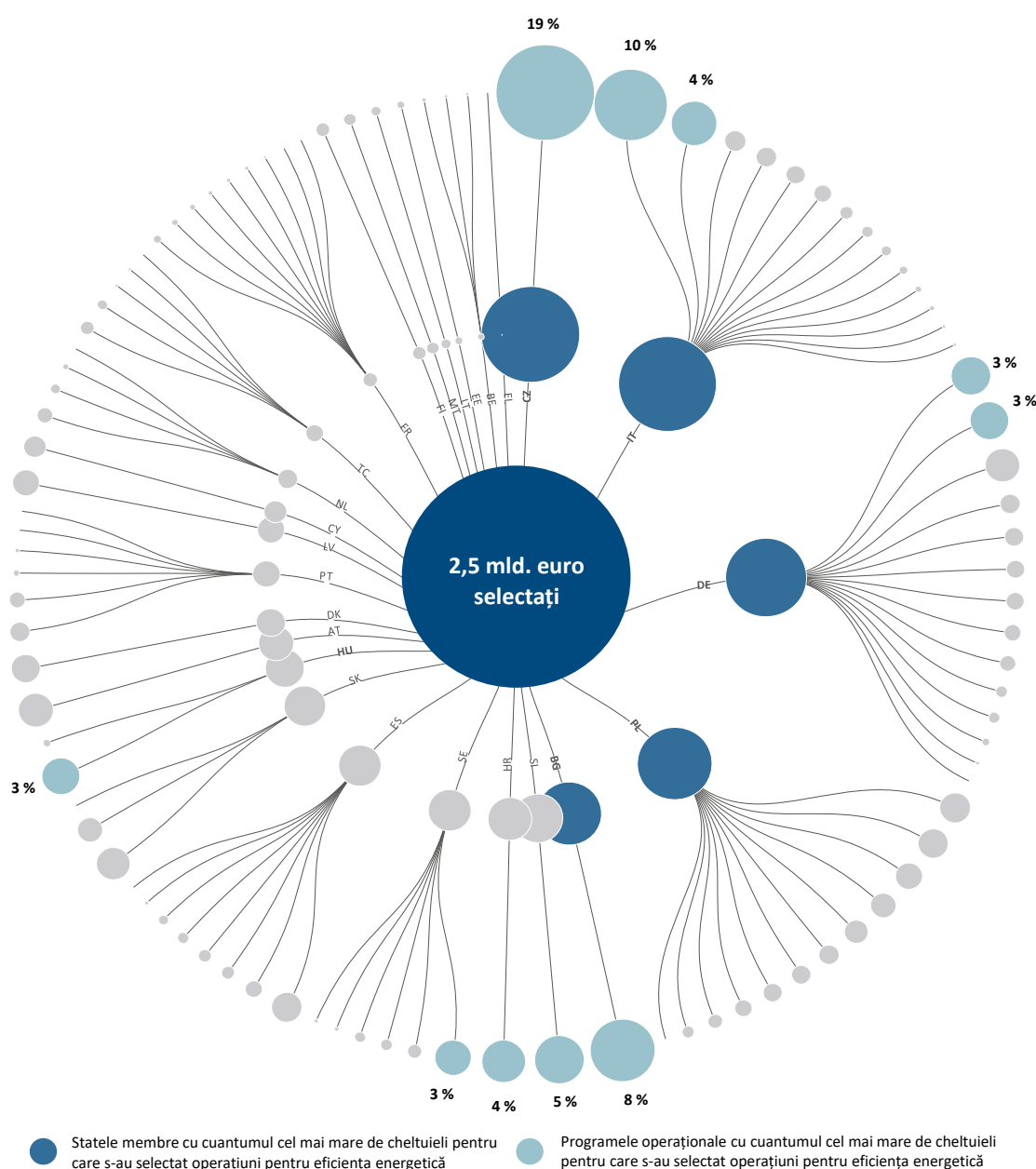

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor financiare SFC, situația la sfârșitul anului 2020.

51 Până la sfârșitul anului 2020, conform datelor transmise Comisiei de către statele membre, programele operaționale alocaseră în integralitate fondurile planificate pentru eficiența energetică în întreprinderi (105 % din fondurile planificate). Cele mai importante 10 programe operaționale din punctul de vedere al sumelor planificate pentru eficiența energetică în întreprinderi selectaseră operațiuni, în medie, pentru un quantum total mai mare decât planificaseră (110 %) și în proporție mai mare decât celelalte 100 de programe operaționale. Acestea din urmă au selectat operațiuni pentru care s-au repartizat, în medie, până la 85 % din fondurile planificate. În [figura 10](#) se prezintă ponderea fondurilor pentru operațiunile selectate.

Figura 10 – Repartizarea fondurilor pentru operațiunile selectate, pe state membre și programe (UE-27)

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor financiare SFC, situația la sfârșitul anului 2020.

Programele operaționale au furnizat în principal granturi și nu au justificat această alegere

52 Autoritățile de management ar trebui să justifice instrumentele de finanțare pe care le consideră adecvate pentru a atinge obiectivele de politică în mod eficient. Curtea a examinat dacă s-au inclus justificări în programele operaționale, precum și modul în care sunt structurate instrumentele de finanțare.

53 În conformitate cu Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2014-2020, autoritățile ar trebui să efectueze o evaluare *ex ante* atunci când decid să deburseze fonduri din partea UE prin intermediul unor instrumente financiare. Atunci când utilizează granturi, ele nu trebuie să justifice această alegere. În câteva cazuri, autoritățile au explicat, în răspunsurile lor, că evaluările *ex ante* indicau o lipsă de interes din partea beneficiarilor pentru împrumuturi, însă ele nu au justificat în programele operaționale alegerea pe care au făcut-o în ceea ce privește instrumentele de finanțare. Regulamentul privind dispozițiile comune pentru perioada 2021-2027 prevede obligativitatea prezentării acestei justificări²².

54 Pentru a realiza o analiză a gradului de utilizare a instrumentelor financiare, Curtea a solicitat de la autoritățile de management o listă a destinatarilor finali ai sprijinului acordat prin FEDR și Fondul de coeziune prin intermediul unor astfel de instrumente. Ea a analizat, de asemenea, ponderea pe care au avut-o împrumuturile în cadrul sprijinului acordat prin FEDR și prin Fondul de coeziune.

55 Deși nu a furnizat o cuantificare, Comisia a considerat, la începutul programului, că fondurile UE ar trebui să atragă un maximum de investiții private cu un sprijin public minim și că instrumentele financiare ar trebui să sprijine investiții preconizate a fi viabile din punct de vedere financiar, în timp ce granturile ar trebui să sprijine în primul rând auditurile energetice sau tehnologiile inovatoare în întreprinderi²³.

56 În cursul auditului, Comisia a indicat că experiența sa cu finanțarea pentru eficiența energetică a arătat că, pentru a se lua o decizie de investiție, este adeseori necesară o componentă de grant, chiar și ca parte a unui instrument financiar.

57 Majoritatea programelor operaționale au propus exclusiv granturi. Deși mulți beneficiari (72 %) au răspuns că grantul din partea UE i-a ajutat să ia decizia de

²² Articolul 22 alineatul (3) litera (b) și litera (d) punctul (vii) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

²³ *Thematic guidance fiche for desk officers – Energy efficiency investments*, 2014.

investiție, mai mult de jumătate (63 %) au indicat, de asemenea, că planificaseră deja să realizeze investiția și că grantul din partea UE a contribuit la devansarea calendarului de implementare.

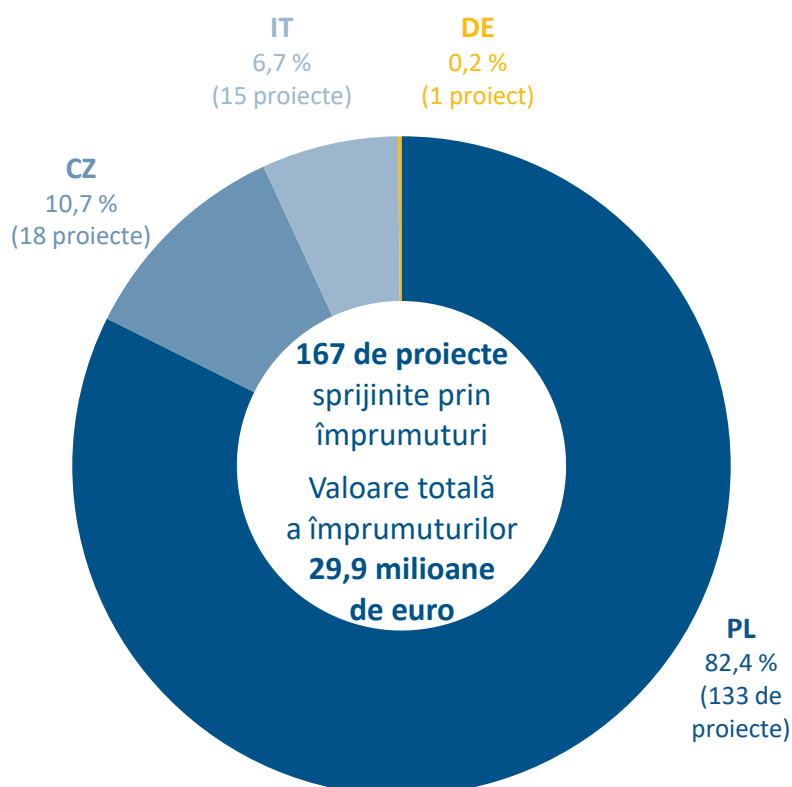
58 Inovarea în domeniul eficienței energetice, unul dintre domeniile în care Comisia a considerat că erau necesare granturi, s-a numărat rareori printre criteriile de selecție (doar în cazul a 2 dintre cele 41 de programe operaționale din eșantionul Curții) și a avut o importanță foarte scăzută în punctajul global acordat în cursul selecției proiectelor.

59 Alte mecanisme de grant, cum ar fi granturile rambursabile sau combinațiile de granturi și împrumuturi, au fost utilizate mai rar. Trei programe operaționale din eșantionul Curții, din două state membre, au utilizat granturi rambursabile, subordonate anumitor condiții de performanță, pentru a sprijini proiecte.

60 Alte opt programe operaționale din două state membre au utilizat granturi combinate cu împrumuturi. În special, baza de date a indicat 794 de proiecte în Italia și 170 de proiecte în Ungaria care au beneficiat de sprijin prin intermediul acestui mecanism. Acestea reprezintă 8 % din proiectele care au primit granturi.

61 Șapte programe operaționale din alte patru state membre au finanțat unele proiecte exclusiv prin împrumuturi, iar altele prin granturi. În total, Curtea a identificat 167 de proiecte sprijinite exclusiv prin împrumuturi. Valoarea totală a împrumuturilor a fost de 30 de milioane de euro, ceea ce reprezintă 1 % din totalul fondurilor disponibile pentru operațiunile selectate. În *figura 11* este prezentată distribuția împrumuturilor pe țări.

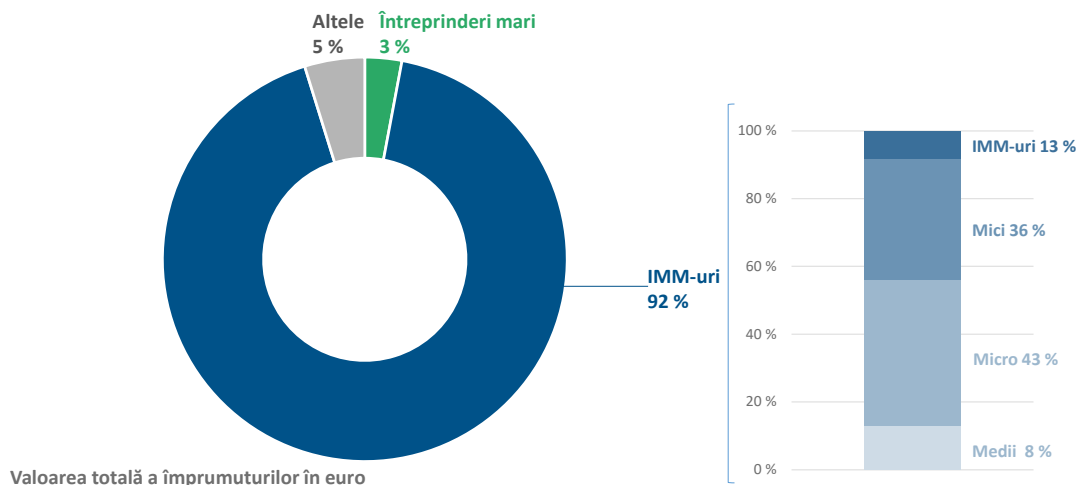
Figura 11 – Împrumuturi pentru eficiența energetică în întreprinderi

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza listelor de proiecte trimise de autoritățile de management și de Banca Europeană de Investiții.

62 Curtea a constatat că majoritatea proiectelor finanțate exclusiv cu ajutorul împrumuturilor în cadrul FEDR/al Fondului de coeziune erau implementate de IMM-uri, acestora din urmă corespunzându-le peste 92 % din cuantumul total împrumutat. Întreprinderile de mari dimensiuni au contractat foarte puține împrumuturi (1 % din totalul beneficiarilor de împrumuturi), iar aceste împrumuturi reprezintă o proporție scăzută din totalul împrumuturilor acordate (3 %). Detaliile aferente sunt prezentate în [figura 12](#). În mod similar, IMM-urile au constituit majoritatea beneficiarilor de împrumuturi combinate cu granturi (91 %).

Figura 12 – Principalii beneficiari de împrumuturi prin FEDR/Fondul de coeziune sunt IMM-urile

IMM-uri = microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii considerate împreună, fără distincție în funcție de dimensiune.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza listelor de proiecte trimise de autoritățile de management și de Banca Europeană de Investiții.

63 Curtea a observat, de asemenea, în baza de date a proiectelor, că autoritățile de management pentru alte șase programe operaționale care analizaseră posibilitatea de a utiliza instrumente financiare nu contractaseră niciun proiect până în iulie 2020, data ultimei solicitări de informații formulate de Curte. Aceste programe operaționale sunt implementate în Bulgaria, Germania, Spania, Croația, Malta și Slovacia.

64 În cele din urmă, Curtea a analizat proporția fondurilor publice și cea a fondurilor private în eșantionul său și în baza de date a proiectelor. În ambele, Curtea a constatat că puțin peste jumătate din costurile eligibile totale au fost acoperite din fonduri private (52 %). Restul au fost acoperite din fonduri publice. Majoritatea fondurilor publice utilizate în operațiunile selectate (86 %) au provenit din FEDR și din Fondul de coeziune.

Procedurile statelor membre au încurajat adeseori eficiența

65 Curtea a evaluat dacă procedurile de selecție au încurajat eficiența și eficacitatea proiectelor din domeniul eficienței energetice. Activitatea sa a implicat examinarea și evaluarea procedurilor de selecție, pe baza eșantionului de 163 de astfel de proiecte.

66 Curtea consideră că o procedură judicioasă de selecție ar trebui:

- (a) să prevadă, pentru proiectele de investiții în eficiența energetică, obligația de a prezenta și a valida economiile de energie, atât în cererea de finanțare, cât și după finalizarea proiectului;
- (b) să permită autorităților de management să selecteze proiecte de investiții eficace și eficiente;
- (c) să ducă la selecția unor proiecte eficiente;
- (d) să utilizeze date corespunzătoare drept criterii.

Majoritatea procedurilor de selecție prevăd obligația ca cererile de finanțare să indice economiile de energie preconizate, de regulă validate prin intermediul unor audituri energetice

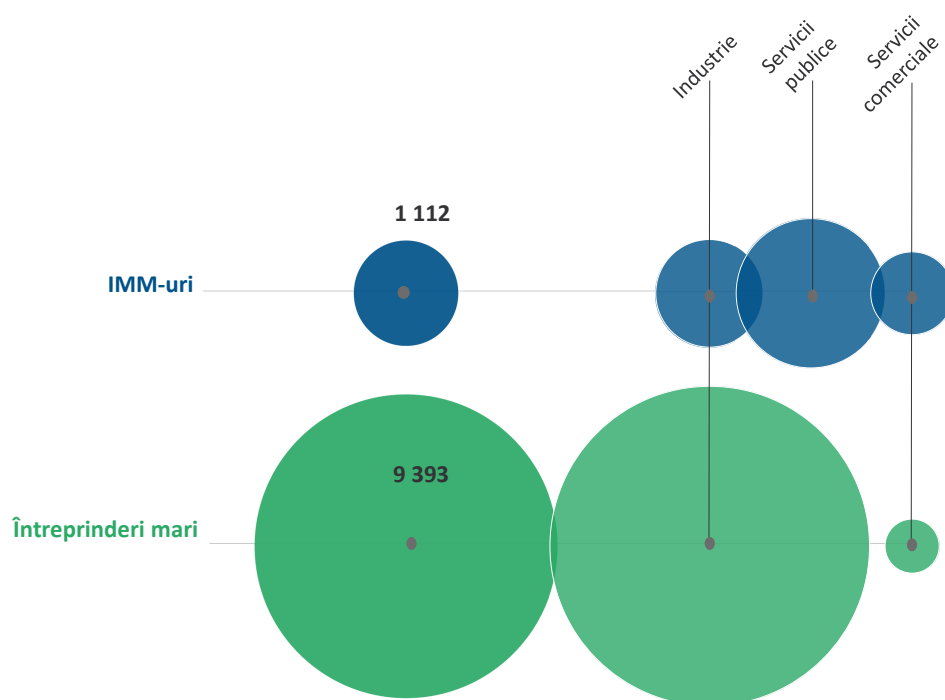
67 Curtea a evaluat procedurile de selecție pentru a verifica dacă acestea prevedeau obligația ca cererile de finanțare să includă estimări cuantificate ale economiilor de energie. Apoi s-a examinat dacă cererile de finanțare indicau economiile preconizate și dacă acestea fuseseră validate de experți independenți sau de audituri energetice.

Cererile de finanțare indicau economiile preconizate

68 În cazul tuturor proiectelor din domeniul eficienței energetice din eșantionul Curții, procedurile de selecție prevedeau obligația ca cererile de finanțare să indice cel puțin economiile de energie preconizate și, de cele mai multe ori, și reducerile estimate de emisii de CO₂.

69 *Figura 13* oferă o perspectivă asupra repartizării pe sectoare a economiilor medii de energie preconizate a fi realizate de proiectele de eficiență energetică incluse în eșantion, pe baza estimărilor indicate în cererile de finanțare. Figura arată, așa cum se aștepta, faptul că întreprinderile de mari dimensiuni obțin, în medie, economii de energie totale mult mai mari decât IMM-urile din sectorul industrial, precum și faptul că întreprinderile din sectorul industrial realizează economii mai mari în comparație cu cele care își desfășoară activitatea în sectorul serviciilor. Au fost incluse și entitățile din sectorul public care desfășoară activități comerciale, clasificate de autorități drept întreprinderi.

Figura 13 – Economii de energie medii anuale estimate pentru proiectele din eșantionul Curții

Tipul de întreprindere și sectorul	Media economiilor de energie planificate MWh/an
IMM-uri	1 112
Industrie	1 185
Eficiență energetică	1 204
Eficiența energetică și energia din surse regenerabile, integrate	992
Servicii publice	2 280
Eficiență energetică	2 280
Servicii comerciale	698
Eficiență energetică	763
Eficiența energetică și energia din surse regenerabile, integrate	561
Întreprinderi mari	9 393
Industrie	10 464
Eficiență energetică	10 464
Servicii comerciale	298
Eficiență energetică	298

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza cererilor de finanțare și a auditurilor energetice *ex ante* aferente proiectelor din domeniul eficienței energetice incluse în eșantion.

70 În cazul majorității proiectelor (88 %), era necesar, de asemenea, să se indice în cererea de finanțare reducerile estimate de emisii de CO₂. Cu câteva excepții, autoritățile nu au solicitat reducerile de emisii certificate. Alte 20 de proiecte din domeniul eficienței energetice nu au estimat reducerile de CO₂ pe care urmau să le obțină.

Economiile preconizate sunt, în general, validate de experți independenți sau de audituri energetice, spre deosebire de rezultatele efective, care sunt mai puțin frecvent validate

71 Auditurile energetice pun la dispoziție informații clare și verificate în mod independent, care permit întreprinderilor să identifice care este potențialul lor în materie de economisire a energiei. Directiva privind eficiența energetică prevede că întreprinderile de mari dimensiuni trebuie să efectueze audituri energetice și că autoritățile statelor membre trebuie să încurajeze IMM-urile să facă obiectul unor audituri energetice, de exemplu prin instituirea unor scheme de sprijin care să acopere costurile unui audit energetic și pe cele implicate de punerea în aplicare a recomandărilor pentru îmbunătățirea eficienței din punctul de vedere al costurilor formulate în urma auditurilor energetice.

72 Majoritatea autorităților au solicitat beneficiarilor din eșantionul Curții să valideze economiile de energie preconizate a fi aduse de investiția finanțată. În consecință, în cazul majorității proiectelor (87 %), economiile de energie preconizate au fost certificate de audituri energetice *ex ante* sau de rapoarte elaborate de experți independenți. Nu exista nicio obligație ca proiectele să demonstreze că investițiile propuse erau acțiuni care vizau obținerea unei eficiențe din punctul de vedere al costurilor și care rezultau în urma unui audit energetic.

73 După finalizarea proiectelor, 90 % din beneficiari au raportat rezultate obținute în urma proiectului, 66 % realizând sau depășind economiile preconizate, iar 24 % situându-se sub așteptări. O evaluare independentă *ex post* pentru a verifica cifrele furnizate s-a efectuat pentru mai puțin de un sfert (23 %) din proiectele din domeniul eficienței energetice.

În general, autoritățile de management au stabilit standarde minime de performanță

74 Pentru a maximiza impactul resurselor limitate, cheltuielile publice ar trebui să finanțeze proiecte eficiente și eficace și să țină seama de reducerea costurilor.

75 Atunci când se iau decizii cu privire la investițiile în eficiența energetică, standardele sunt importante. Procedurile de selecție, în special, ar trebui să fie aliniate cu standardele de eficiență energetică de la nivelul UE sau de la nivel național și regional și cu prioritățile programului operațional.

76 Legislația UE stabilește standarde pentru clădiri²⁴ și pentru industrie²⁵, dar pentru întreprinderi nu există standarde specifice în UE. Comisia facilitează însă schimbul de bune practici pentru proiectele de investiții în energie durabilă. Un exemplu în acest sens îl constituie Platforma de reducere a riscurilor asociate investițiilor în eficiența energetică (DEEP), o inițiativă cu sursă deschisă gestionată de Comisie împreună cu o serie de instituții financiare. Platforma conține informații de tipul „de la bază spre vârf” obținute de la proiecte din domeniul eficienței energetice din întreaga UE, cum ar fi durata de recuperare a investiției și costul median de evitare pe care îl implică realizarea economiilor de energie. Curtea a utilizat această bază de date ca termen de comparație în analiza sa privind proiectele.

77 În statele membre, toate cererile de propuneri analizate au promovat selecția proiectelor în conformitate cu obiectivele stabilite în programele operaționale în cauză. 141 dintre cele 163 de proiecte de eficiență energetică incluse în eșantion (87 %) au fost selectate de autorități în cadrul unor cereri de propuneri care impuneau realizarea unor economii minime de energie în comparație cu situația anterioară sau în comparație cu standardele naționale.

78 Curtea a observat că cerințele privind economiile minime de energie prevăzute în programele operaționale și nivelul lor de ambiție variază în mod semnificativ de la un program operațional la altul. În **caseta 2** sunt prezentate exemple de standarde specifice programelor pentru economiile minime de energie.

---

²⁴ Directiva 2010/31/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor (JO L 153, 18.6.2010, p. 13) și [Recomandarea \(UE\) 2016/1318 a Comisiei](#) din 29 iulie 2016 privind orientările pentru promovarea clădirilor al căror consum de energie este aproape egal cu zero, precum și cele mai bune practici pentru a asigura faptul că, până în 2020, toate clădirile noi vor fi clădiri al căror consum de energie este aproape egal cu zero.

²⁵ Directiva 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (JO L 334, 17.12.2010, p. 17) și Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO L 275, 25.10.2003, p. 32).

Caseta 2

Exemple de cerințe privind economiile minime de energie

Investiții productive/industrie:

- Un efect confirmat de economii de energie de cel puțin 5 % pentru măsura care face obiectul auditului energetic (Bulgaria).
- Îmbunătățirile în materie de eficiență energetică trebuie să reducă consumul de energie primară cu cel puțin 10 %. În cazul sistemelor de recuperare a căldurii/răcire, acestea trebuie să aibă o rată de recuperare de cel puțin 70 % (Germania).
- Obținerea unei ponderi a economiilor de energie în raport cu consumul de energie primară mai mare sau egală cu 10 % (Italia).
- Îmbunătățirea eficienței energetice cu cel puțin 25 % ca urmare a implementării proiectului (Polonia).

Clădirile întreprinderilor:

- Măsuri în materie de eficiență energetică ce merg mai departe de standardele legale (Germania și Franța).
- Economii minime de 40 % pentru iluminat, de 5 % pentru industrie, producție și sisteme bazate pe biomasă și de 20 % pentru încălzire și răcire (Spania).
- Renovări majore pentru a atinge cel puțin clasa energetică B în certificatul de performanță energetică sau economii mai mari de 40 % din consumul total de energie al clădirii (Cipru).
- Consumul de energie termică planificat pentru încălzire după implementarea măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice nu trebuie să depășească 110 kWh/m² pe an (Letonia).

Sursa: condițiile din cererile de propuneri de proiecte și listele de verificare utilizate pentru selecție din cadrul unei serii de programe operaționale auditate.

79 În cadrul a 11 programe operaționale din șase state membre, autoritățile au stabilit un plafon minim pentru reducerea emisiilor de CO₂ în criteriile de selecție. Mai precis, 25 dintre cele 163 de proiecte din domeniul eficienței energetice au făcut obiectul unor astfel de criterii de selecție (15 %).

80 Atunci când a examinat utilizarea standardelor de performanță, Curtea a observat că 76 % din proiectele din domeniul eficienței energetice (124 din 163) au fost

selectate în cadrul unor cereri de propuneri care stabiliseră criterii de eficiență ce țineau seama de costuri și de economii de energie (a se vedea exemplele din [caseta 3](#)).

Caseta 3

Exemple de criterii de eficiență utilizate la selecția proiectelor

- Quantumul maxim de fonduri acordat pentru fiecare kWh/MWh/GJ economisit în cursul unui an (Cehia, Germania, Letonia, Austria).
- Raportul energie/costuri, cu alte cuvinte selectarea proiectelor cel mai bine clasate (Bulgaria, Spania).
- Cantitatea minimă de energie economisită într-un an per milion de euro investit (Spania).
- Raportul costuri/beneficii, cu alte cuvinte selectarea proiectelor cel mai bine clasate (Italia).

Investițiile în eficiența energetică pot fi eficiente și în lipsa sprijinului public

81 Pentru a analiza eficiența per ansamblu a proiectelor, Curtea a comparat cu criterii de referință relevante costul pe care îl presupune economisirea unei unități de energie pentru proiectele din eșantionul său. Ea a identificat drept criterii de referință relevante pentru aceste proiecte costul median pe care îl presupune economisirea de energie, așa cum reiese acesta din baza de date DEEP, și costul energiei electrice, sursa de energie cel mai frecvent utilizată de beneficiarii incluși în eșantion.

82 Costul energiei electrice a avut, în 2020 și pentru consumatorii necasnici din UE-27, o valoare mediană de 104 euro/MWh²⁶. Acest cost exclude taxele recuperabile și TVA-ul.

83 Pentru a realiza comparația, Curtea a calculat mai întâi, pentru fiecare proiect, economiile de energie realizate pentru fiecare euro investit, mai precis raportul dintre economiile totale de energie realizate pe durata de viață a investiției și costurile totale eligibile ale proiectului.

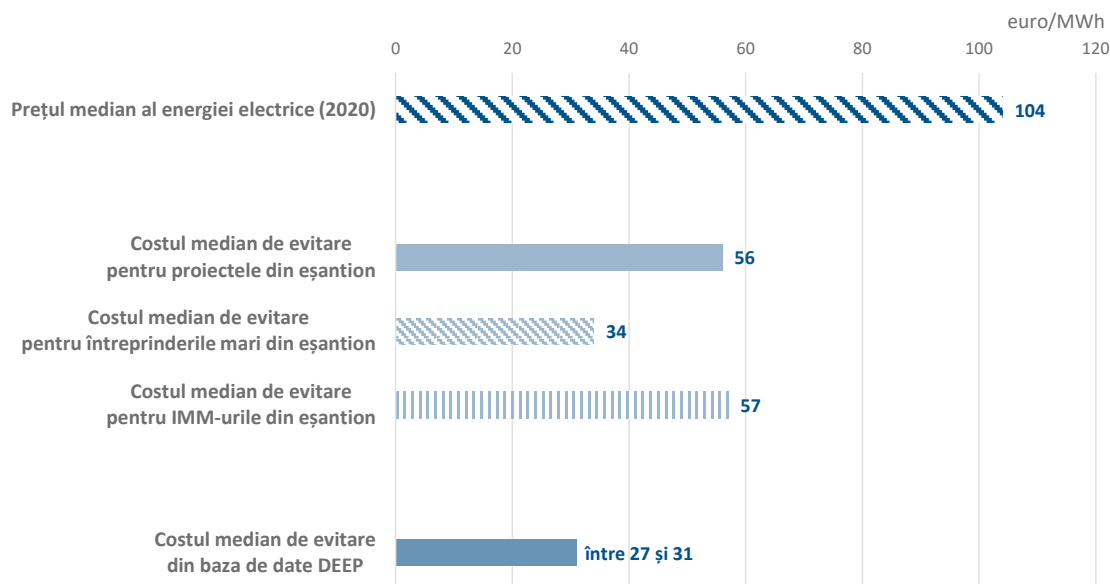
²⁶ Conform Eurostat, datele din 2020.

84 Curtea a calculat apoi inversul, și anume costurile pe care le implică realizarea unui MWh de economii de energie (cunoscute sub denumirea de „costuri de evitare”), ținând seama de economiile cumulate pe durata de viață a proiectelor. Calculul este similar cu calculul utilizat pentru proiectele din baza de date DEEP.

85 Pe baza acestor date, Curtea a determinat că costul median de evitare pentru toate proiectele este de 56 de euro. Costul median de evitare a fost de 57 de euro pentru IMM-uri și de 34 de euro pentru întreprinderile de mari dimensiuni.

86 Așa cum reiese din *figura 14*, costul median pentru a obține un MWh de economii de energie (56 de euro) reprezenta jumătate din costul median al energiei electrice (104 euro). O analiză mai aprofundată a arătat că, și la nivelul programelor operaționale, în majoritatea acestora (28 din 30 de programe în cadrul cărora se derulau proiecte vizând eficiența energetică), valorile mediane ale costului de evitare erau, de asemenea, inferioare prețului energiei electrice.

Figura 14 – Comparație între costurile mediane de evitare pentru proiectele incluse în eșantion, pe de o parte, și prețul energiei electrice și criteriile de referință de la nivelul UE, pe de altă parte, pe tipuri de întreprindere

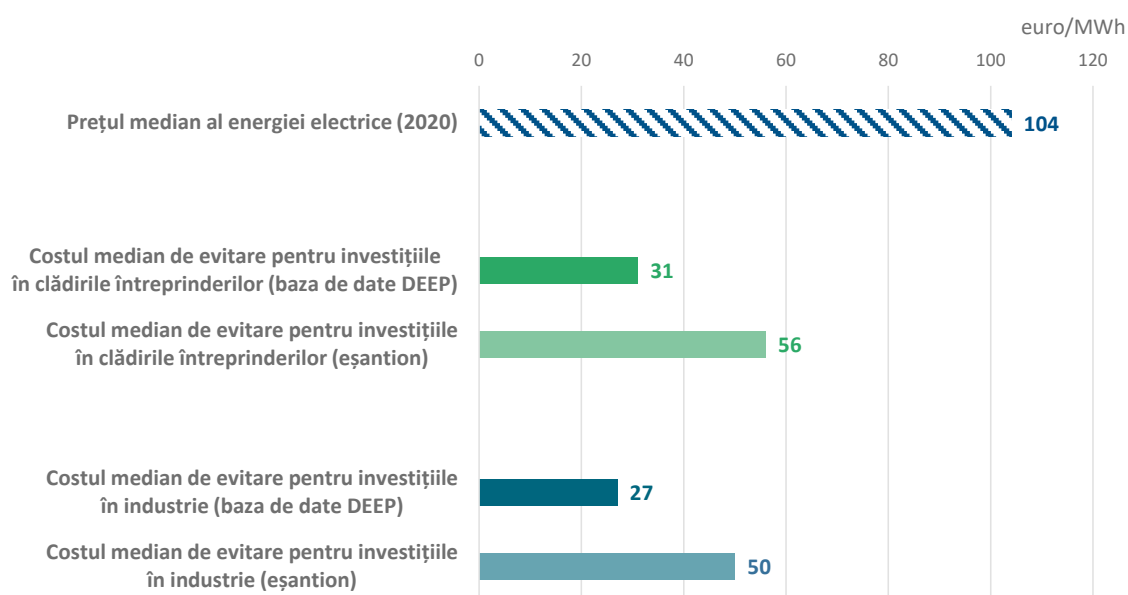
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Eurostat, a datelor referitoare la proiectele incluse în eșantion și a valorilor din DEEP.

87 Acest rezultat indică faptul că, la nivel global, proiectele au fost eficiente. În special, era mai eficient din punctul de vedere al costurilor să se investească în

economisirea de energie decât să se plătească pentru energie electrică, chiar și în absența unui grant din partea UE.

88 Cu toate acestea, proiectele examinate de Curte au fost în medie mai puțin eficiente decât proiectele din baza de date DEEP (a se vedea [figurile 14 și 15](#)). În special, costul median de evitare pentru proiectele incluse în eșantion a fost mai mare decât valoarea mediană din baza de date DEEP (atât pentru întreprinderile de mari dimensiuni, cât și pentru IMM-uri sau atât pentru industrie, cât și pentru clădiri).

Figura 15 – Comparație între costurile mediane de evitare pentru proiectele incluse în eșantion, pe de o parte, și prețul energiei electrice și criteriile de referință de la nivelul UE, pe de altă parte, pe sectoare

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor Eurostat, a datelor referitoare la proiectele incluse în eșantion și a valorilor din DEEP.

Indicatorii financiari, instrumente valoroase de măsurare a performanței care au fost neglijate de autoritățile de management

89 Majoritatea beneficiarilor care au răspuns la sondajul Curții au utilizat criterii de performanță financiară pentru propria evaluare a proiectelor:

- (a) durata de recuperare a investiției: (73 % din beneficiari);
- (b) rata internă de rentabilitate economică (45 % din beneficiari);
- (c) valoarea actualizată netă (38 % din beneficiari);

- (d) indicatori care evaluează beneficiile pe care le au un nivel mai mic de întreținere, o productivitate mai mare, o utilizare mai redusă de alte servicii colaterale, certificarea de mediu etc. (40 % din beneficiari).

90 Câteva autorități de management au recurs la indicatori financiari pentru a evalua meritele proiectelor. Analiza Curții s-a axat pe utilizarea indicatorului „durata de recuperare a investiției”, indicatorul financiar utilizat cel mai frecvent de beneficiari.

91 Spre deosebire de beneficiari, durata de recuperare a investiției a fost utilizată de autorități pentru evaluarea proiectelor doar în 2 dintre cele 30 de programe operaționale care au finanțat proiecte în domeniul eficienței energetice. În special, puteau să primească finanțare numai proiectele cu durate de recuperare a investiției care depășeau o anumită limită (de exemplu, doi ani). Autoritățile nu au stabilit o limită superioară pentru durata de recuperare a investiției pentru a identifica dacă proiectele erau fezabile sau nu.

92 Curtea a evaluat ce impact ar avea asupra eficienței proiectelor utilizarea duratei de recuperare a investiției în scopul selecției proiectelor. Pe baza datelor furnizate de beneficiari, Curtea a estimat mai întâi durata de recuperare a investiției. A fost utilizat în acest sens costul eligibil total împărțit la economiile anuale de costuri obținute ca urmare a economiilor de energie indicate în cererile de finanțare, dacă acestea erau disponibile. În caz contrar, Curtea a estimat aceste economii de costuri pe baza prețului energiei și a cantității de energie economisite pe an. Nu au fost luate în considerare alte beneficii și economiile de costuri care ar fi putut fi generate de aceste beneficii, întrucât principalul obiectiv al fondurilor consta în îmbunătățirea eficienței energetice.

93 Curtea a fost în măsură să estimeze duratele de recuperare a investițiilor pentru 150 dintre cele 163 de proiecte din domeniul eficienței energetice incluse în eșantionul său. Dintre cele 150 de proiecte pentru care s-au estimat duratele de recuperare a investițiilor, 132 au furnizat informații și cu privire la durata de viață a investiției.

94 Curtea a comparat duratele estimate de recuperare a investițiilor cu durata de viață a investiției pentru fiecare dintre aceste proiecte. Ea a observat că, în cazul a 6 %, duratele estimate de recuperare a investițiilor depășeau cu puțin durata de viață a acestora (diferență mai mică de 10 %) și, în cazul unei treimi (29 %), duratele estimate de recuperare a investițiilor erau mult mai lungi decât durata de viață a investiției.

95 Având în vedere că, cel mai probabil, aceste din urmă proiecte nu erau viabile din punct de vedere financiar, Curtea a decis să efectueze o analiză aprofundată a eficienței lor. În special, pe baza duratelor estimate de recuperare a investițiilor și a duratei de viață a acestora, ea a analizat modul în care acești parametri au afectat costurile medii de evitare a consumului de energie.

96 Curtea a calculat costul mediu al economisirii unei unități (MWh) de energie în două etape:

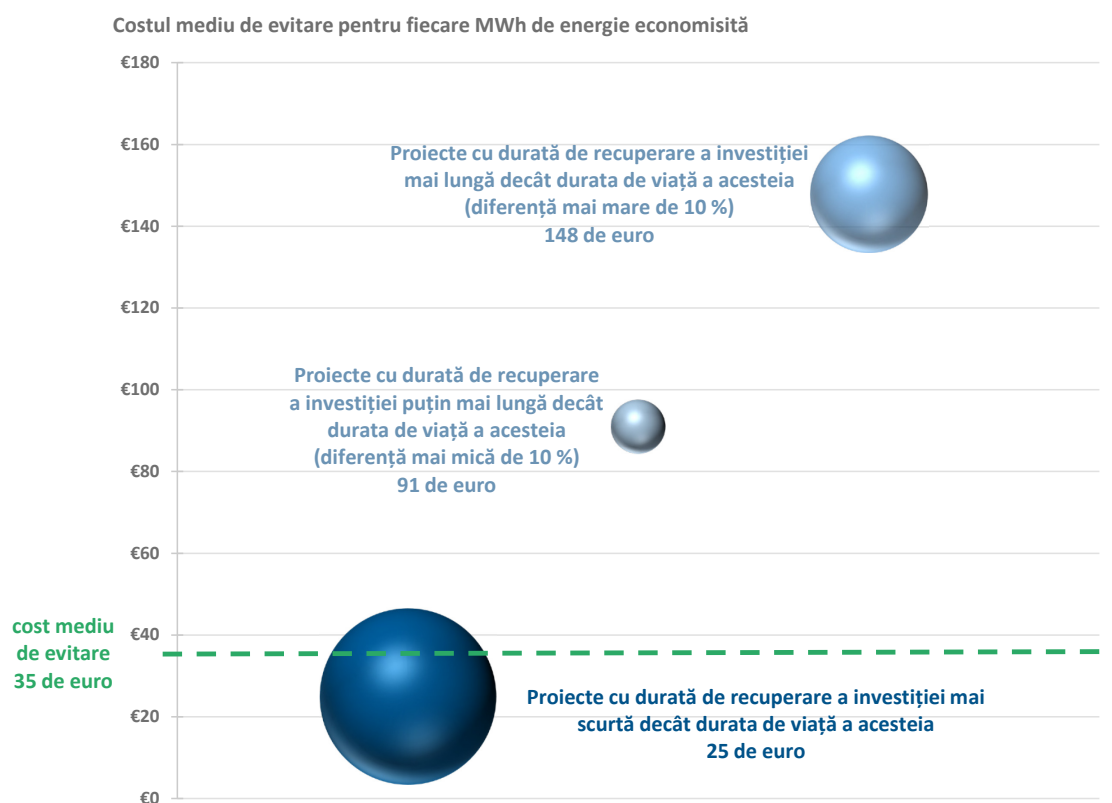
- (a) pornind de la fiecare euro investit, întrucât a utilizat eșantionarea pe bază de unități monetare, Curtea a calculat mai întâi energia medie economisită pentru fiecare euro investit pentru (sub)populația dată (MWh/euro);
- (b) ea a calculat apoi costul mediu al economisirii unei unități de energie (sau „costul de evitare”), pentru aceeași (sub)populație, ca valoarea inversă a valorii de mai sus (euro/MWh).

97 Curtea a analizat cele 132 de proiecte pentru care dispunea de toate datele necesare privind costurile de evitare, durata de recuperare a investiției și durata de viață a acesteia. Au fost identificate trei categorii (subpopulații) de proiecte, pentru care durata estimată de recuperare a investiției era:

- (a) mai scurtă decât durata de viață a acesteia (86 de proiecte);
- (b) puțin mai lungă decât durata de viață a acesteia, respectiv o diferență de până la 10 % (8 proiecte), și
- (c) mai lungă decât durata de viață a acesteia, respectiv o diferență mai mare de 10 % (38 de proiecte).

98 Așa cum a observat Curtea, costurile medii de evitare a consumului de energie au crescut substanțial atunci când duratele de recuperare a investițiilor au fost mai lungi decât duratele de viață ale acestora (a se vedea [figura 16](#)). Această constatare ridică semne de întrebare cu privire la utilizarea de fonduri din partea UE pentru astfel de proiecte.

Figura 16 – Variația costurilor de evitare în funcție de durata de recuperare a investiției

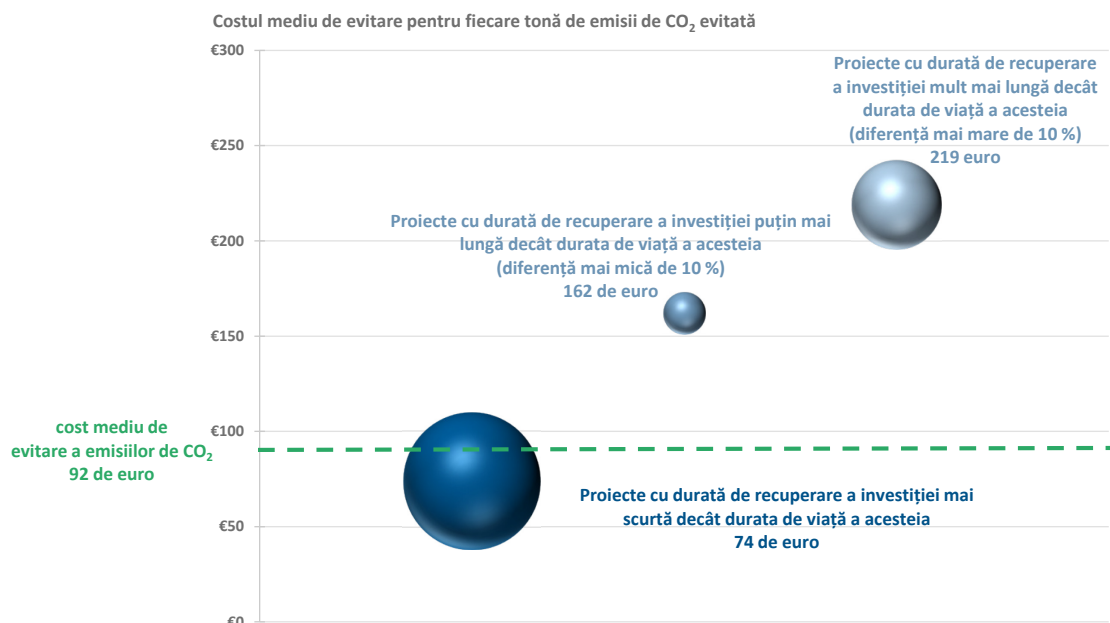
Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor din cererile de finanțare a proiectelor și a răspunsurilor primite de la beneficiari.

99 În cazul proiectelor cu durate foarte scurte de recuperare a investițiilor, respectiv mai puțin de cinci ani, costurile au fost semnificativ mai mici decât media (26 de euro). Aceasta pune sub semnul întrebării necesitatea de a se acorda granturi din partea UE pentru a dezvolta aceste proiecte.

100 Curtea a analizat, de asemenea, modul în care relația dintre durata de recuperare a investiției și durata de viață a acestora a afectat costul mediu de evitare a emisiilor de CO₂ pentru cele 129 de proiecte pentru care a dispus de toate aceste date, pe baza acelorași subpopulații ca și pentru calcularea costurilor de evitare a consumului de energie (subpopulațiile de 85, 8 și, respectiv, 36 de proiecte). A fost observată aceeași tendință, așa cum se ilustrează în [figura 17](#) de mai jos.

Figura 17 – Relația dintre durata de recuperare a investiției, durata de viață a acestora și costurile de evitare a emisiilor de CO₂

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor din cererile de finanțare a proiectelor și a răspunsurilor primite de la beneficiari.

101 În final, Curtea a analizat influența potențială a criteriilor de eficiență stabilite de autorități pentru a limita costul economisirii de energie și costul reducerii emisiilor de CO₂ pe durata de viață a investiției. În special, Curtea a încercat să determine dacă aceste criterii au promovat eficiența proiectelor.

102 Dintre cele 124 de proiecte pentru care s-au aplicat criteriile de eficiență energetică, mai precis indicatori care evaluau raportul dintre costuri și economiile de energie, 107 proiecte prezentau date suficiente pentru a permite Curții să calculeze costurile de evitare. În cazul celor 39 de proiecte pentru care nu s-au aplicat astfel de criterii, 35 dispuneau de date suficiente pentru a permite Curții să calculeze costurile de evitare.

103 În ceea ce privește cele 142 de proiecte pentru care dispunea de toate datele necesare, Curtea a observat că utilizarea criteriilor de eficiență în cursul procesului de selecție nu a condus la un cost mediu de evitare semnificativ mai scăzut. Proiectele pentru care s-au aplicat astfel de criterii (107) au înregistrat un cost mediu de evitare a consumului de energie de 34 de euro, în timp ce proiectele pentru care nu s-au stabilit astfel de praguri (35) au înregistrat un cost mediu de evitare de 37 de euro.

104 Curtea a analizat, de asemenea, corelația dintre costurile de evitare a emisiilor de CO₂ și stabilirea unor criterii de eficiență din punctul de vedere al costurilor în legătură cu emisiile de CO₂. 25 dintre cele 163 de proiecte au făcut obiectul unor astfel de criterii de selecție. Utilizând aceeași metodologie ca cea de mai sus, Curtea a observat că stabilirea unor criterii de eficiență din punctul de vedere al costurilor în legătură cu emisiile de CO₂ nu a determinat scăderea costurilor medii de evitare a emisiilor de CO₂.

105 Curtea concluzionează că utilizarea unor criterii de eficiență care limitează costul realizării de economii de energie și costul reducerii emisiilor de CO₂ a avut o influență redusă asupra diminuării costurilor medii de evitare a consumului de energie sau de evitare a emisiilor de CO₂. În schimb, utilizarea duratei de recuperare a investiției ca criteriu suplimentar pentru selectarea proiectelor ar fi facilitat direcționarea fondurilor UE către proiecte fezabile și ar fi crescut eficiența fondurilor (reducând costurile obținerii de economii de energie). În Raportul special nr. 11/2020, Curtea a recomandat să se utilizeze o combinație de criterii pentru eficiența energetică a clădirilor.

106 Utilizarea acestor criterii de performanță ar facilita decizia autorităților cu privire un instrument de finanțare adecvat sau la necesitatea de a se apela la fonduri publice. În cazul proiectelor cu durate de recuperare a investițiilor foarte scurte și cu costuri scăzute de evitare, opțiunea cea mai eficientă din punctul de vedere al costurilor ar fi fost împrumuturile; proiectele respective ar fi fost implementate probabil chiar și în lipsa unui grant din partea UE. În ceea ce privește proiectele cu o eficiență mai scăzută, Curtea consideră că acordarea unui sprijin din partea UE nu a fost soluția adecvată (a se vedea punctul 94).

Actualul cadru de performanță nu măsoară contribuția globală pe care o aduce finanțarea din partea UE

107 Comisia ar trebui să monitorizeze rezultatele obținute cu ajutorul programelor operaționale pe baza realizărilor pe care le aștepta din partea FEDR și a Fondului de coeziune în ceea ce privește satisfacerea nevoilor întreprinderilor în materie de economisire a energiei și, la nivel global, în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor în materie de eficiență energetică.

Cadrul comun de performanță nu permitea obținerea unor informații consolidate privind realizările și rezultatele

108 Regulamentul privind FEDR și cel privind Fondul de coeziune pentru perioada 2014-2020 au stabilit un cadru comun de performanță pentru a monitoriza rezultatele obținute cu ajutorul finanțării din partea UE. Pentru unele dintre prioritățile comune de investiții ale UE, și anume eficiența energetică a clădirilor sau proiectele privind energia din surse regenerabile, regulamentele au stabilit un set de indicatori comuni care permit monitorizarea realizărilor și a rezultatelor (a se vedea [caseta 4](#)).

Caseta 4

Indicatori comuni pentru energie

Energie din surse regenerabile:

- Capacitatea suplimentară de producție de energie din surse regenerabile (MW).

Eficiență energetică:

- Numărul de gospodării cu o clasificare mai bună a consumului de energie.
- Scăderea consumului anual de energie primară al clădirilor publice (kWh/an).

109 În ceea ce privește eficiența energetică în întreprinderi, regulamentul nu a stabilit indicatori comuni specifici. Comisia a considerat că este dificil să se cuantifice impactul în materie de economii de energie al măsurilor de eficiență energetică pe baza unui calcul de la bază spre vârf, precum și că cumularea măsurilor nu poate rezulta decât într-o aproximare²⁷.

110 După ce a aprobat programele operaționale, Comisia a estimat că fondurile din cadrul politicii de coeziune urmau să contribuie la reducerea cu aproximativ 30 de milioane de tone de CO₂ a emisiilor anuale de gaze cu efect de seră și să finanțeze eficiența energetică și alte inițiative cu emisii scăzute de dioxid de carbon în aproximativ 57 000 de întreprinderi din UE-28²⁸. Aceste informații nu permit să se

²⁷ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat *Impact assessment accompanying the document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive 2012/27/EU on Energy Efficiency*, SWD(2016) 405 final, 30.11.2016.

²⁸ *Contribution of the European Structural and Investment Funds to the 10 Commission priorities: Energy Union and Climate*, Comisia Europeană, 2015.

izoleze beneficiile exclusive pe care le aduc proiectele din domeniul eficienței energetice.

111 În absența unor indicatori comuni la nivelul UE privind eficiența energetică pentru întreprinderi, autoritățile de management au propus indicatori de rezultat și de realizare specifici programelor. Majoritatea indicatorilor măsoară economiile de energie sau reducerea intensității energetice. Unele autorități au utilizat indicatorul comun de performanță care măsoară reducerea emisiilor de CO₂ pentru a cuantifica realizările în materie de îmbunătățiri în eficiența energetică.

112 La nivelul programelor operaționale, indicatorii specifici programelor diferă, prin definiție, de la un program la altul (a se vedea [caseta 5](#)), uneori chiar și între programele operaționale ale aceluiași stat membru (de exemplu, cazul Germaniei și al Italiei). În plus, unii dintre aceștia sunt indicatori de context, prezentând date pentru ansamblul economiei, și nu indicatori de realizare sau de rezultat referitori la proiecte.

Caseta 5

Indicatorii de eficiență energetică variază de la un program la altul

Exemple de indicatori de rezultat:

- Intensitatea energetică a economiei, tone echivalent petrol/1 000 de euro de PIB (Bulgaria).
- Productivitatea materiilor prime la prețuri curente (PIB/consumul de materii prime), 1 000 de euro/tonă (Germania).
- Intensitatea energetică finală, kilotone echivalent petrol/milioane de euro (Spania).
- Consumul de energie electrică în întreprinderile industriale, GWh (Italia).
- Economii de energie primară în sectorul întreprinderilor (sectorul serviciilor și sectorul industrial – neincluse în sistemul de comercializare a certificatelor de emisii), tone echivalent petrol (Cipru).
- Intensitatea energetică în industria prelucrătoare (la prețuri constante din 2010), kg echivalent petrol/1 000 de euro (Letonia).
- Consumul de energie primară, PJ (Ungaria).
- Consumul final de energie per valoare adăugată pentru întreprinderile industriale mici și mijlocii, MWh/milioane SEK (Suedia).

Exemple de indicatori de realizare:

- Numărul de audituri energetice efectuate (Bulgaria).
- Scăderea anuală estimată a consumului de energie, GJ (Danemarca).
- Scăderea consumului de energie primară în întreprinderile subvenționate, kWh/an (Germania).
- Reducerea consumului final de energie al infrastructurilor publice și al întreprinderilor, kilotone echivalent petrol/an (Spania).
- Scăderea consumului anual de energie primară al activităților productive, tone echivalent petrol (Italia).
- Economii de energie pentru operatorii economici sprijiniți, MWh/an (Letonia).
- Reducerea consumului de energie primară realizată cu ajutorul unor îmbunătățiri ale eficienței energetice obținute cu ajutor nerambursabil, PJ/an (Ungaria).
- Reducerea consumului de energie în cadrul întreprinderilor și al organizațiilor participante la proiecte, MWh (Suedia).

113 În conformitate cu indicatorii de realizare specifici programelor, unele proiecte au inclus, în cererile de finanțare, estimări privind economiile de energie primară, alte proiecte – economiile finale, iar altele nu specificau ce tipuri de estimări erau furnizate.

114 În forma lor actuală, nu este posibilă agregarea realizărilor și a rezultatelor la nivelul UE sau obținerea de informații cu privire la contribuția proiectelor la obligațiile în materie de economii de energie, deoarece statele membre nu colectează același tip de date dezagregate.

115 Pentru perioada de programare 2021-2027, Regulamentul privind FEDR și Fondul de coeziune²⁹ stabilește indicatori comuni de performanță pentru eficiența energetică. Propunerea inițială conținea mai mulți astfel de indicatori, așa cum se ilustrează în [caseta 6](#), dar, pe măsură ce a evoluat în cursul procedurii de codecizie,

²⁹ Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune ([JO L 231, 30.6.2021, p. 60](#)).

textul final menține un singur indicator care menționează în mod specific întreprinderile.

Caseta 6

Indicatori comuni pentru eficiența energetică (2021-2027)

Indicatori propuși inițial de Comisie ³⁰	Indicatori (finali) revizuiți ³¹
(a) RCR 26 – Consum <u>final</u> anual de energie (din care: utilizatori rezidențiali, privați nerezidențiali , publici nerezidențiali);	(a) RCR 6 – Consum anual de energie <u>primară</u> (din care: al locuințelor, clădirilor publice, întreprinderilor etc.);
(b) RCR 28 – Clădiri cu clasificare energetică îmbunătățită (din care: utilizatori rezidențiali, privați nerezidențiali , publici nerezidențiali);	(b) CCO 06 – Investiții în măsuri de îmbunătățire a performanței energetice;
(c) RCR 30 – Întreprinderi cu o performanță energetică îmbunătățită;	(c) CCR 05 – Economii în consumul anual de energie <u>primară</u> .
(d) CCO 06 – Investiții în măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;	
(e) CCR 05 – Beneficiari cu o clasificare energetică îmbunătățită.	

CCO: indicatori de realizare esențiali în domeniul coeziunii.

CCR: indicatori de rezultat esențiali în domeniul coeziunii.

RCR: indicator comun de rezultat pentru politica regională.

116 Curtea a identificat următoarele deficiențe la nivelul indicatorilor revizuiți.

- (a) Indicatorii comuni nu sunt aliniați cu indicatorii raportați în temeiul Regulamentului privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice,

³⁰ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, COM(2018) 372 final din 29 mai 2018.

³¹ Regulamentul (UE) 2021/1058.

care impune statelor membre să raporteze economiile de energie primară și finală sau consumul de energie primară și finală (2020 în raport cu 2030).

- (b) Utilizarea unui indicator care măsoară consumul de energie primară (scăderea necesarului global de energie) permite includerea surselor regenerabile de energie în monitorizarea cheltuielilor și a rezultatelor în materie de eficiență energetică. Deși sursele regenerabile de energie reduc cantitatea de energie de care este nevoie din rețea, proiectele utilizează aceeași cantitate de energie pentru activitatea lor (consum final de energie).

Conform estimărilor, proiectele finanțate de UE în domeniul eficienței energetice vor aduce o contribuție modestă la obiectivele UE

117 Pentru a evalua contribuția proiectelor la eficiența energetică, Curtea a calculat impactul estimat al fondurilor investite, și anume cantitatea de economii de energie generate (MWh). Evaluarea Curții s-a bazat pe 142 de proiecte pentru care dispunea de datele necesare.

118 Curtea a împărțit mai întâi, pentru fiecare proiect, economiile totale de energie estimate la cuantumul investiției care a fost finanțat de UE. Calculul Curții indică faptul că, în medie, 1 000 de euro investiți în proiecte din domeniul eficienței energetice ar antrena, pe durata investiției, cu condiția ca estimările *ex ante* să fie exacte, economii de energie de 28 MWh.

119 Curtea a extrapolat apoi această estimare la toate proiectele legate de eficiență energetică din baza sa de date, întrucât aceste proiecte prezentau caracteristici similare cu cele incluse în eșantion. Cuantumul total eligibil investit în proiectele legate de eficiență energetică din baza de date a Curții se ridică la 3,5 miliarde de euro. Extrapolarea Curții indică faptul că, dacă estimările *ex ante* ar fi exacte, proiectele din domeniul eficienței energetice finanțate prin FEDR și prin Fondul de coeziune, conform situației din octombrie 2020, ar genera economii de aproximativ 100 de milioane MWh pe durata de viață a proiectelor [8,7 milioane de tone echivalent petrol (Mtep)].

120 Având în vedere că durata medie de viață a investițiilor este de 18 ani, valoarea anuală a economiilor realizate este de aproximativ 0,48 Mtep. Dat fiind că efortul actual de economisire a energiei în vederea atingerii obiectivelor de eficiență energetică pentru 2030 este de 137 Mtep, economiile realizate cu ajutorul proiectelor reprezintă circa 0,3 % din efortul respectiv.

Concluzii și recomandări

121 Creșterea eficienței energetice este o componentă importantă a eforturilor UE de atenuare a schimbărilor climatice și a „Pactului verde european”. Pentru a se putea atinge obiectivele consolidate ale UE în materie de eficiență energetică, sunt în continuare necesare eforturi semnificative, iar întreprinderile reprezintă o parte importantă din acest efort. Comisia și statele membre sunt responsabile împreună pentru elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice (punctele [01-15](#)).

122 În perioada 2014-2020, FEDR și Fondul de coeziune au pus la dispoziție 2,5 miliarde de euro pentru operațiuni selectate de promovare a măsurilor de eficiență energetică în întreprinderi (punctele [14](#) și [15](#)). Aceste fonduri sunt gestionate în comun de statele membre și de Comisie (punctele [16-20](#)).

123 Curtea a examinat dacă fondurile UE din cadrul politicii de coeziune alocate pentru eficiența energetică în întreprinderi au fost cheltuite în mod judicios. Per ansamblu, Curtea a constatat că cheltuielile planificate nu erau bine integrate în strategia UE privind eficiența energetică, iar anumite proiecte prezentau probleme de eficiență. Statele membre au stabilit criterii de eficiență pentru proiecte, dar aceste criterii nu au condus, de unele singure, la îmbunătățirea eficienței proiectelor. Așa cum o indică rezultatele preconizate, deși acestea nu erau reflectate în cadrul de monitorizare existent, contribuția proiectelor la obiectivele în materie de eficiență energetică va fi limitată.

124 Curtea a examinat dacă statele membre și Comisia evaluaseră care era cea mai adecvată utilizare a fondurilor UE pentru a sprijini îndeplinirea obiectivelor în materie de eficiență energetică. Ea a constatat că, deși FEDR și Fondul de coeziune oferă posibilitatea de a cofinanța eficiența energetică în întreprinderi, Comisia nu a justificat modul în care FEDR și Fondul de coeziune urmau să contribuie la satisfacerea nevoilor specifice de finanțare – ca investiții totale și ca investiții publice – în materie de eficiență energetică în întreprinderi (punctele [34-39](#)).

125 Programele operaționale au stabilit priorități și obiective clare în ceea ce privește eficiența energetică în întreprinderi, deși majoritatea nu precizează care va fi contribuția lor preconizată la punerea în aplicare a planurilor naționale de acțiune pentru eficiență energetică (punctele [40-45](#)).

Recomandarea 1 – Să se evalueze contribuția efectivă, precum și contribuția potențială a fondurilor din cadrul politicii de coeziune la eficiența energetică

Comisia ar trebui să îmbunătățească utilizarea fondurilor prin efectuarea unei evaluări temeinice:

- (a) în etapa de programare, cu privire la contribuția potențială a fondurilor din partea UE investite pentru eficiența energetică în întreprinderi, ținând seama de nevoile de finanțare publică exprimate în planurile naționale privind energia și clima;

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2022.

- (b) la evaluarea perioadei de programare 2014-2020, cu privire la impactul specific al proiectelor de eficiență energetică în întreprinderi.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2024.

126 Un quantum semnificativ de fonduri planificate și o proporție considerabilă din contribuția totală din partea FEDR și a Fondului de coeziune pentru îmbunătățirea eficienței energetice în întreprinderi la nivel național sau regional erau concentrate într-un număr mic de programe operaționale. Acestor programe le corespundea, de asemenea, o proporție mai mare de fonduri pentru care s-au selectat proiecte, în comparație cu restul programelor (punctele [46-51](#)).

127 Curtea a constatat că autoritățile statelor membre au utilizat în cea mai mare parte granturi. Ele nu au justificat, în cadrul programelor operaționale, de ce au ales acest tip de sprijin financiar. Nu este posibil să se determine în ce măsură proiectele ar fi fost realizate în lipsa sprijinului din partea UE, însă informațiile pe care le-a obținut Curtea de la beneficiari sugerează faptul că este posibil ca o mică majoritate a proiectelor să fi fost implementate oricum. Aproximativ jumătate din totalul investițiilor realizate în cadrul proiectelor au fost acoperite cu ajutorul unor granturi publice, iar componenta din partea UE (FEDR și Fondul de coeziune) a contribuit cu cea mai mare parte din sprijinul public (punctele [52-64](#)).

128 Curtea a evaluat, de asemenea, dacă procedurile aplicate de statele membre permiteau selectarea unor proiecte eficiente. S-a constatat că, în general, procesul de selecție a promovat proiecte eficiente, deși existau deficiențe care afectau performanța globală a programului.

129 Curtea a observat că majoritatea statelor membre impuneau întreprinderilor să prezinte estimări validate ale economiilor de energie și au oferit în câteva cazuri chiar și sprijin financiar pentru derularea unor audituri energetice *ex ante*. Validarea *ex post* a rezultatelor proiectelor a fost mai puțin frecventă (punctele **67-73**).

130 Majoritatea autorităților de management impuneau, în general, ca proiectele să îndeplinească cerințe privind economii minime de energie și să respecte standarde minime de performanță, chiar dacă la nivelul UE nu existau standarde de eficiență pentru întreprinderi. Nivelul de ambiție al acestor cerințe varia, dar majoritatea promovau economii substanțiale. Curtea a constatat, de asemenea, că autoritățile din unele state membre stabiliseră criterii de eficiență pentru investiții (punctele **74-80**).

131 Per ansamblu, proiectele păreau să fie eficiente: costul median pe care îl implica realizarea de economii de energie era mai mic decât prețul median al energiei electrice în toate statele membre, deși se situa sub valoarea de referință din baza de date DEEP (punctele **81-88**).

132 Rareori s-a recurs, în procesul de selecție a proiectelor, la indicatori financiari, în pofida faptului că aceștia fuseseră utilizați de majoritatea beneficiarilor. Curtea a observat că, pentru o treime din proiecte, duratele de recuperare a investiției erau mai lungi decât durata de viață a acestora, ceea ce înseamnă că proiectele respective nu erau eficiente (punctele **89-94**).

133 Analizând în ce măsură duratele de recuperare a investițiilor influențează costul economisirii de energie, Curtea a observat că duratele foarte lungi de recuperare a investițiilor, mai precis mai lungi decât durata de viață a investiției, înseamnă costuri semnificativ mai ridicate pentru realizarea de economii de energie (punctele **95-100**). Stabilirea unor criterii de eficiență pentru costurile legate de energie și de emisiile de CO₂ nu a dus la scăderea semnificativă a costului mediu al economiilor (punctele **101-103**).

134 Utilizarea duratelor de recuperare a investițiilor ar fi fost mai eficientă și ar fi putut contribui la identificarea instrumentelor de finanțare adecvate. Proiectele cu durate de recuperare a investițiilor foarte scurte și cu costuri scăzute de evitare ar fi fost implementate probabil chiar și în lipsa unui grant din partea UE și ar fi putut fi finanțate prin împrumuturi (punctele **99** și **106**). Noul regulament privind dispozițiile comune impune autorităților să justifice, pentru noile programe operaționale, instrumentul de finanțare pe care l-au ales (punctul **53**).

Recomandarea 2 – Să se verifice dacă alegerea instrumentului de finanțare este justificată în mod corespunzător

Comisia ar trebui să verifice dacă alegerea instrumentului de finanțare este justificată în mod rezonabil de statele membre în propunerile lor de program, precum și că nu se utilizează granturi în acele cazuri în care ar fi mai adecvate instrumente financiare.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: 2022.

135 Nu ar trebui să se acorde sprijin din partea UE în cazul în care durata de recuperare a investiției depășește cu mult durata de viață a acesteia, deoarece aceasta înseamnă că proiectele sunt mai puțin eficiente și, probabil, nu sunt viabile din punct de vedere financiar (punctul 106). În această situație se aflau o treime din proiectele pentru care Curtea dispunea de date (punctul 94).

136 În final, Curtea a evaluat dacă rezultatele proiectelor demonstrează obținerea unor îmbunătățiri ale eficienței energetice în întreprinderi, pe baza unor indicatori și a propriei analize.

137 Deși la nivelul UE există o prioritate constând în îmbunătățirea eficienței energetice în întreprinderi, nu există indicatori comuni care să măsoare realizările și rezultatele acesteia în perioada 2014-2020. Indicatorii care măsoară numărul de întreprinderi cu investiții în tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon sau cu reduceri ale emisiilor de CO₂ se aplică mai multor priorități și nu este posibil să se izoleze realizările și rezultatele aferente priorității vizând eficiența energetică (punctele 108-110). Statele membre stabilesc indicatori specifici programelor, dar realizările și rezultatele acestora nu pot fi agregate la nivelul UE (punctele 111-114).

138 Legislația privind fondurile din cadrul politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 a introdus indicatori comuni pentru eficiența energetică (punctul 115). Aceștia nu sunt însă aliniați cu celelalte cerințe de raportare ale UE, cum ar fi Regulamentul privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, care sunt mai detaliate. Noii indicatori permit autorităților să considere sursele de energie regenerabilă drept investiții în eficiența energetică, fapt care afectează urmărirea cheltuielilor legate de climă și monitorizarea cheltuielilor pentru eficiența energetică (punctul 116).

139 În fine, Curtea a estimat că economiile de energie generate cu ajutorul proiectelor cofinanțate au o contribuție limitată, de aproximativ 0,3 %, la efortul de economisire a energiei care trebuie realizat în perspectiva anului 2030 (punctele [117-120](#)).

Prezentul raport a fost adoptat de Camera I, condusă de domnul Samo Jereb, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în data de 24 noiembrie 2021.

Pentru Curtea de Conturi

Klaus-Heiner LEHNE
Președinte

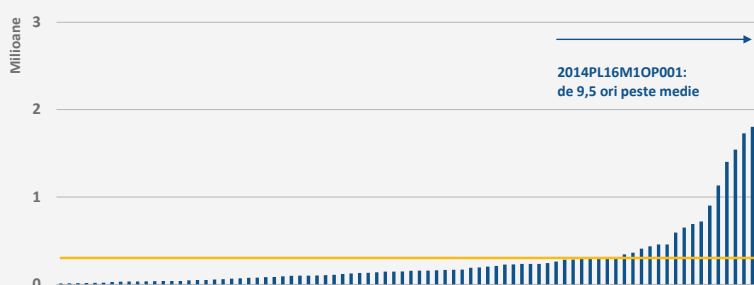
Anexe

Anexa I – Analiza proiectelor din baza de date

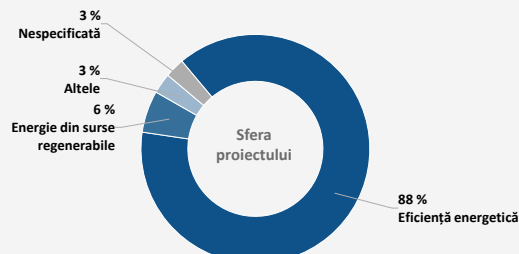
Fonduri din partea UE selectate per proiect

→ Cuantumul mediu al fondurilor UE selectate per proiect a fost de 300 000 de euro.

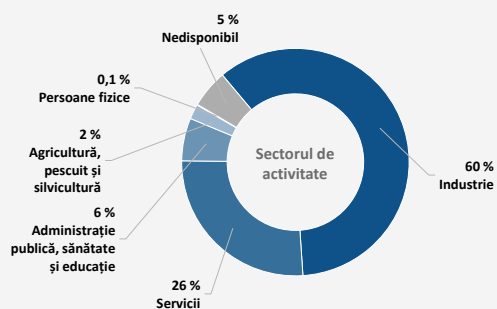
Fonduri din partea UE selectate per sferă a proiectului

→ Conform bazei de date a Curții, peste 88 % din fondurile UE selectate au fost alocate pentru proiecte din domeniul eficienței energetice.

Fonduri din partea UE selectate per sector

→ Cel mai semnificativ sector din baza de date a fost industria, urmată de servicii și de sectorul public.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza listelor de proiecte primite de la autoritățile de management.

Anexa II – Caracteristicile proiectelor din eșantion

Imagine de ansamblu asupra fondurilor UE pentru proiectele de eficiență energetică selectate din eșantionul Curții

→ Eșantionul de proiecte arată că cele 41 de programe operaționale care au implementat proiecte de eficiență energetică au finanțat proiecte cu o valoare eligibilă totală de 221 de milioane de euro. Din această sumă, 90 de milioane de euro reprezentau fonduri din partea UE pentru proiectele selectate.

Valoare totală eligibilă
221 de milioane de euro

Fonduri UE selectate
90 de milioane de euro

Mai mult de 10 % fiecare:
BG, CZ, PT

Între 5 %
și 10 %:
DE, AT, SE

Mai puțin de
2 %: 9 state
membre

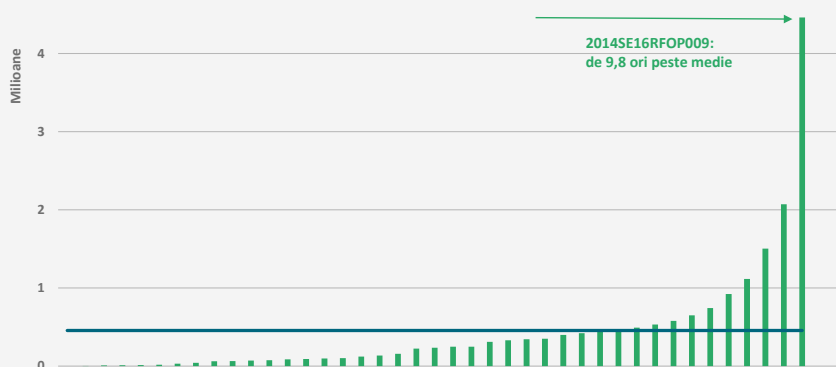

Între 2 % și
5 %:
NL, PL

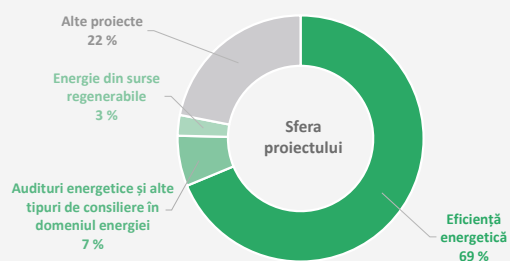
Fonduri din partea UE selectate per proiect

→ Cuantumul mediu al fondurilor UE selectate per proiect a fost de 456 000 de euro.

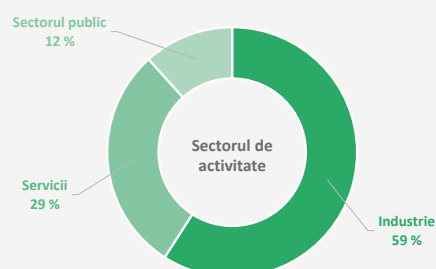
Fonduri din partea UE selectate per sferă a proiectului

→ O proporție de 69 % din fondurile UE pentru proiectele selectate din eșantionul Curții corespundea eficienței energetice, iar o altă proporție de 7 % corespundea auditurilor energetice și consilierii în acest domeniu.

Fonduri din partea UE selectate per sector

→ Cel mai semnificativ sector din eșantion a fost industria, urmată de servicii și de sectorul public.

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza proiectelor incluse în eșantion.

Acronime

(M)(k)TEP: (milioane) (kilo) tone echivalent petrol

CO₂: dioxid de carbon

CT: cooperare teritorială

DEEP: Platforma de reducere a riscurilor asociate investițiilor în eficiența energetică
(*De-Risking Energy Efficiency Platform*)

DG ENER: Direcția Generală Energie

DG REGIO: Direcția Generală Politică Regională și Urbană

FEDR: Fondul european de dezvoltare regională

GWh: giga watt oră

IMM-uri: întreprinderi mici și mijlocii

kep/\$2015p: kilogram echivalent petrol la prețurile din 2015, exprimat în dolari americani

MWh: mega watt oră

PIB: produs intern brut

PJ/GJ: peta/giga joule

SFC: Sistemul de comunicare privind fondurile structurale ale Uniunii Europene

Glosar

AUDIT ENERGETIC: Directiva privind eficiența energetică definește auditul energetic ca fiind o procedură sistematică al cărei scop este obținerea unor cunoștințe corespunzătoare despre profilul consumului energetic existent, identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei care sunt eficiente din punctul de vedere al costurilor, precum și raportarea rezultatelor.

AUTORITATE DE MANAGEMENT: autoritățile regionale sau naționale care gestionează programele operaționale și care poartă principala responsabilitate pentru implementarea eficace și eficientă a FEDR sau a Fondului de coeziune.

CONSUM DE ENERGIE PRIMARĂ: consumul intern brut, din care se exclud utilizările neenergetice.

CONSUM FINAL DE ENERGIE: înseamnă toată energia furnizată industriei, transporturilor, gospodăriilor, sectoarelor prestatoare de servicii și agriculturii. Exclue livrările către sectorul de transformare a energiei și către industriile din sectorul energetic.

COSTUL DE EVITARE: costul economisirii (evitării) unui MWh de consum de energie (în euro).

DEEP: Platforma de reducere a riscurilor asociate investițiilor în eficiența energetică, o inițiativă cu sursă deschisă pentru a promova investițiile în eficiența energetică în Europa prin îmbunătățirea schimbului de informații și prin analiza transparentă a proiectelor existente.

ECONOMII DE ENERGIE: o cantitate de energie economisită determinată prin măsurarea și/sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe care afectează consumul de energie.

EFICIENȚĂ ENERGETICĂ: raportul dintre rezultatele constând în performanță, servicii, bunuri sau energie și energia folosită în acest scop, conform Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică.

Instrumentul de modelare PRIMES: PRIMES este un model pentru sistemul energetic al UE care oferă proiecții pe termen mediu și lung începând din 2010 și până în 2030.

INTENSITATE ENERGETICĂ: raportul dintre consumul intern brut de energie și produsul intern brut (PIB), calculat pentru un an calendaristic.

ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICIENȚEI ENERGETICE: o creștere a eficienței energetice ca rezultat al schimbărilor tehnologice, comportamentale și/sau economice.

PRODUCTIVITATE ENERGETICĂ: o măsură a beneficiilor economice pe care le primim din fiecare unitate de energie pe care o utilizăm. Se calculează prin împărțirea producției economice totale (de exemplu, PIB) la cantitatea de energie consumată (de exemplu, tone echivalent petrol). Ea oferă o imagine a gradului în care consumul de energie se decuplează de creșterea PIB-ului.

PROGRAM OPERAȚIONAL: documentul de programare care prezintă în detaliu prioritățile de investiții, obiectivele specifice și indicatorii de rezultat și indicatorii de realizare și care stabilește sistemul de gestiune și control instituit pentru a asigura implementarea eficace și eficientă a FEDR sau a Fondului de coeziune.

STATE MEMBRE: cele 27 de țări membre ale Uniunii Europene în 2021.

Răspunsurile Comisiei

<https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/DocItem.aspx?did=60620>

Calendar

<https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/DocItem.aspx?did=60620>

Echipa de audit

Rapoartele speciale ale Curții de Conturi Europene prezintă rezultatele auditurilor sale cu privire la politicile și programele UE sau la diverse aspecte legate de gestiune aferente unor domenii bugetare specifice. Curtea de Conturi Europeană selectează și concepe aceste sarcini de audit astfel încât impactul lor să fie maxim, luând în considerare riscurile la adresa performanței sau a conformității, nivelul de venituri sau de cheltuieli implicat, evoluțiile viitoare și interesul politic și public.

Acest audit al performanței a fost efectuat de Camera de audit I – Utilizarea durabilă a resurselor naturale, condusă de domnul Samo Jereb, membru al Curții de Conturi Europene. Auditul a fost condus de domnul Samo Jereb, membru al Curții de Conturi Europene, care a fost sprijinit de: Kathrine Henderson, șefă de cabinet, și Jerneja Vrabic, atașat în cadrul cabinetului; Emmanuel Rauch, manager principal; Oana Dumitrescu, coordonatoare; Lorenzo Pirelli, Lucia Roșca, Asimina Petri, Malgorzata Frydel, Timo Lehtinen și Nicholas Edwards, auditori. Concept grafic: Marika Meisenzahl.

Rândul din spate, de la stânga la dreapta: Lorenzo Pirelli, Lucia Rosca, Emmanuel Rauch, Malgorzata Frydel și Nicholas Edwards.

Rândul din față, de la stânga la dreapta: Asimina Petri, Timo Lehtinen, Oana Dumitrescu, Samo Jereb și Marika Meisenzahl.

DREPTURI DE AUTOR

© Uniunea Europeană, 2022.

Politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare este pusă în aplicare prin [Decizia nr. 6-2019 a Curții de Conturi Europene](#) privind politica în materie de date deschise și reutilizarea documentelor.

Cu excepția cazului în care se precizează altceva (de exemplu, într-o mențiune separată indicând drepturile de autor), conținutul elaborat de Curtea de Conturi Europeană pentru care UE deține drepturile de autor face obiectul licenței [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, sub rezerva menționării adecvate a autorilor și a indicării eventualelor modificări. Reutilizatorul nu poate altera sensul sau mesajul inițial al documentelor. Curtea de Conturi Europeană nu răspunde pentru eventualele consecințe ale reutilizării.

Este necesar să obțineți drepturi suplimentare în cazul în care un anumit conținut prezintă persoane fizice ce pot fi identificate, de exemplu în cazul fotografiilor în care apar membri ai personalului Curții de Conturi Europene, sau în cazul în care conținutul include lucrări ale unor terți. Dacă se obține o astfel de autorizație, ea anulează autorizația de natură generală menționată mai sus și va indica în mod clar eventualele restricții de utilizare.

Pentru a utiliza sau a reproduce un conținut pentru care UE nu deține drepturile de autor, poate fi necesar să obțineți o autorizație în acest sens direct de la titularii drepturilor de autor.

Programele informatice sau documentele care fac obiectul unor drepturi de proprietate industrială, cum ar fi brevetele, mărcile comerciale, desenele și modelele înregistrate, logourile și denumirile înregistrate, sunt excluse din politica Curții de Conturi Europene referitoare la reutilizare și nu se acordă nicio licență pentru acestea.

Familia site-urilor instituționale ale Uniunii Europene care sunt incluse în domeniul europa.eu oferă linkuri către site-uri terțe. Deoarece Curtea de Conturi Europeană nu are control asupra acestor site-uri, sunteți încurajați să verificați politica aplicată de ele în ceea ce privește respectarea vieții private și drepturile de autor.

Utilizarea logoului Curții de Conturi Europene

Logoul Curții de Conturi Europene nu poate fi utilizat fără acordul prealabil al Curții de Conturi Europene.

PDF	ISBN 978-92-847-7313-8	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/453977	QJ-AB-22-002-RO-N
HTML	ISBN 978-92-847-7285-8	ISSN 1977-5806	doi:10.2865/907671	QJ-AB-22-002-RO-Q

Eficiența energetică este esențială pentru ca UE să atingă neutralitatea din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon până în 2050. Curtea de Conturi Europeană a analizat proiecte privind eficiența energetică desfășurate în întreprinderi și cofinanțate din fondurile politicii de coeziune. Potrivit constatărilor Curții, Comisia Europeană nu evaluase potențialul pentru realizarea de economii de energie în întreprinderi sau nevoile de finanțare, iar programele nu precizează cum contribuie fondurile la prioritățile în materie de eficiență energetică. Indicatorii ex post nu pot evalua această contribuție, dar Curtea a estimat că aceasta reprezintă 0,3 % din efortul care trebuie depus până în 2030. Investițiile în eficiența energetică au fost, per ansamblu, eficiente. Utilizarea de indicatori financiari în procesul de selecție ar fi permis evitarea anumitor ineficiențe și alegerea unui instrument de finanțare mai bun. Curtea recomandă Comisiei să clarifice contribuția fondurilor din partea UE și să verifice dacă alegerea instrumentului de finanțare este rezonabilă.

Raport special al Curții de Conturi Europene prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf TFUE.

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

CURTEA DE CONTURI EUROPEANĂ
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1

Întrebări: eca.europa.eu/ro/Pages/ContactForm.aspx
Website: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors